

SOUDNÍ TLUMOČNÍK 1/2022

Z OBSAHU VYBÍRÁME

- Anketa „10 kliků“
– spokojenost s novými tlumočnickými předpisy
- Nová vizuální koncepce KST ČR
- Pracovní podmínky a situace ST a SP v různých evropských zemích
- Zasedání EULITA v Paříži
- Komora poskytla finanční dar třem dobročinným organizacím pro těžce zkoušenou Ukrajinu

Vážené čtenářky, vážení čtenáři, kolegyně a kolegové,

dostává se Vám do rukou první letošní číslo bulletinu Soudní tlumočnick, nad jehož stránkami Vás opět vítám.

Nikdo z nás nepředpokládal, že po koronavirové krizi udeří ještě horší rána, válka, která zuří za humny. Vybavuji si výrok jednoho komentátora: „Do roku 2014 jsem si myslel, že válku nezažiji, teď v to už jen doufám. Po 24. únoru nám nezbývá už ani to doufání.“

Přesto se snažme v současné situaci najít aspoň něco dobrého: semknutí mnohých, kteří přispívají penězi (mezi takové patří i Komora, která poskytla finanční dar velvyslanectví Ukrajiny a dvěma dobročinným organizacím), prací i věcnými dary těžce zkoušené Ukrajině. Nebo mnohdy namáhavá činnost řady kolegů a kolegyň, kteří pomáhají uprchlíkům hledajícím u nás klid a bezpečí. Za to jim musíme vyslovit velký dík a uznání. Zdvížený palec si v této souvislosti bezesporu zaslouží Ministerstvo spravedlnosti ČR za dohledový benchmark, jímž vyzvalo orgány veřejné moci, aby zohlednily vypětí ukrajinštinářů a ruštinářů při jejich práci přiznáváním zvýšené odměny za tlumočení a překlad.

Ohlédneme-li se za děním v Komoře v uplynulých měsících, s radostí konstatuji, že se nám podařilo uspořádat řadu vzdělávacích akcí, ať již pravidelné obecné online webináře, jednodenní semináře španělštiny, angličtiny a polštiny, nebo obecný seminář o elektronických úkonech, elektronickém podpisu a datových schránkách. U posledně jmenovaného mohu prozradit, že na přání mnohých, kteří se jej nemohli zúčastnit, chystáme jeho opakování. V době psaní tohoto úvodníku (konec května 2022) finišujeme se seminářem připravujícím na vstupní zkoušku, již musí absolvovat nejen každý nový uchazeč o jmenování soudním tlumočnickem či překladatelem, ale také všichni ostatní, kteří se chtějí věnovat této činnosti i po roce 2025.

Mnozí z Vás jste již zaznamenali pozvolnou změnu vizuálního stylu Komory. Po čtvrt století jsme se rozloučili se starým logem a průběžně inovujeme vše, čím se Komora prezentuje. Do budoucna se tomu nevyhne ani grafika internetových stránek či našeho časopisu. Více se ostatně dozvíte v článku v tomto čísle na str. 34.

Po roce se s mnohými z Vás setkáme na již tradičních týdenních kursech pořádaných spolu s Justiční akademií v „Hanáckých Athénách“ – Kroměříži. Zajisté nejsem jediný, pro něhož je tato akce středobodem období prázdnin a dovolených. Vzhledem k tomu, že charakteristickým rysem našeho povolání je předávat informace ostatním, během červencové vzdělávací akce si všichni rádi aktivně odpočineme tím, že naopak informace přijímáme.

Ať již plánujete na léto cokoli, přeji Vám, aby pro Vás bylo příjemným prožitkem a abyste při zasloužené dovolené načerpali mnoho sil. Pokud pro Vás bude zdrojem relaxace i Soudní tlumočnick, budeme o to radši.

*Michal Chuchát
předseda představenstva*

ÚVODNÍ SLOVO	
Úvodní slovo předsedy KST ČR	1
OBSAH	2
KOUTEK POEZIE	
Ukrajinská poezie v českých zemích	4
AKCE KST ČR	
Akce KST ČR konané v I. pololetí 2022	5
Akce KST ČR plánované na II. pololetí 2022	7
LEGISLATIVA	
10 kliků k lepším časům	8
KURZY A SEMINÁŘE KST ČR	
Valná hromada KST ČR	9
Jak to viděl Vladimír Renčín	9
Kurzy práce s nástrojem CAT-SDL/RWS TRADOS studio pro začínající i pokročilé uživatele	10
Česko-anglický terminologický seminář 2022	12
UDÁLOSTI A AKCE JINÝCH ORGANIZACÍ	
Soutěž Slovník roku 2020–2021	13
Ze zasedání Valné hromady EULITA	16
Mladý Jeroným 2022	17
CO VÁS MŮŽE ZAJÍMAT	
Na cestě k digitalizaci překladatelských úkonů v oblasti soudního překladu	18
Pracovní podmínky soudních tlumočnicků a překladatelů v Německu	20
Tlumočení u švédského soudu 1. stupně – příklad dobré praxe	23
Pracovní podmínky soudních tlumočnicků a soudních překladatelů	26
Poštu čeká revoluce	30
Srovnání pracovních podmínek a povinností STP ve Francii a v České republice	31

BULLETIN SOUDNÍ TLUMOČNÍK 1/2022

Vydává: Komora soudních tlumočnicků a soudních překladatelů České republiky – vychází zpravidla dvakrát ročně

Redakční rada: představenstvo KST ČR

Technický redaktor: Ing. Bc. Jiří Kohútka

Adresa: Senovážné nám. 978/23, 110 00 Praha 1 – CZ

IČ: 65401697 • tel. +420 604 557 241 • datová schránka: eazp826 • www.kstcr.cz • e-mail: kstcr@kstcr.cz

Tisk: VS Tisk – tiskárna Vazební věznice Praha Pankrác

Vyšlo: červenec 2022

Registrace Ministerstva kultury České republiky: ev. č. MK ČR E 18793

Bankovní spojení: UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s., č. ú.: 520228009/2700

(podrobněji pro jednotlivé druhy úhrad uvedeno v sekci Úhrady na str. 3)

Za obsahovou stránku příspěvků a názory zde publikované odpovídají autoři jednotlivých textů.

INFORMACE A OZNÁMENÍ	
Nová vizuální identita KST ČR	34
Nový vedoucí ÚTRL	35
Za Evou Zaoralovou, velvyslankyní českého filmu ve světě	35
Zemřel novinář, tlumočník a překladatel Zdeněk Velíšek	35
ODBORNÁ LITERATURA	
Manifest AVTE o strojovém překladu	36
KOUTEK ČESKÉHO JAZYKA	
Skloňování názvu Odolena Voda	37
DOTAZY A ODPOVĚDI	
Ověřit podpis notářem?	38
Tlumočení v autoškole	38
Autorskoprávní ochrana překladu, souhlas s použitím překladu	39
Pozdní zaplacení tlumočnického úkonu soudem + úrok z prodlení	40
Správné vyplnění elektronického formuláře daňového přiznání (DP), Příloha 1, ad 2. B Druh činnosti	41
VÍTÁME NOVÉ ČLENY	42
GRATULUJEME JUBILANTŮM	43
INFORMACE PRO INZERENTY	44

ÚHRADY ČLENSKÝCH A JINÝCH PŘÍSPĚVKŮ A SPONZORSKÝCH DARŮ

Úhrady akcí Komory

(semináře, kurzy, atd.)

č. ú.: 2104417790/2700

UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s.

Úhrady členských příspěvků

č. ú. 520228009/2700

UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s.

Všechny úhrady v EUR

č. ú.: 520228017/2700

UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s.

IBAN: CZ24 2700 0000 0005 2022 8017,

SWIFT kód: BACXCZPP

(starý účet u FIO banky také stále aktivní)

Členům Komory soudních tlumočnicků a soudních překladatelů ČR připomínáme, že roční členský příspěvek má být uhrazen vždy předem, nejpozději do 31. ledna každého roku.

UKRAJINSKÁ POEZIE V ČESKÝCH ZEMÍCH

Kámen

Pohlédni na kámen, mlčí
mlčením moudrosti a víry.
Hřmí válka, železo řinčí.
Krev klokotá a víří víry.

A on chladný je a nahý –
sám, na rozcestí.
Míjí auta.
Zvolna jej míjí krok nohy.
Pomíjí vše.
Jen on, jak pravda
naprostá, svatá – zkameněl
v tichém opovržení, hrdý.

A ten strašný kamenný smích
nevidí valící se hordy.

Jevhen Malanjuk
(*Oksaně Ljaturynské, 1941*)

„A na Západ, na Západ vzlykají vagóny z chaosu a smrti,“ napsal básník Jevhen Malanjuk již v roce 1920, kdy emigroval z Ukrajiny do Československa před hrůzami občanské války v Rusku. Shrnul tak pocity všech, nejen ukrajinských emigrantů.

Již ve dvacátých letech minulého století vznikla v mladém Československu tzv. Pražská básnická škola mladých Ukrajinců – Leonid Mosendz, Oleh Olžyč, Jurij Darahan, Oleksa Stefanovyč, Olena Teliha, Halja Mazurenko, Natalja Livycká-Cholodná, Iryna Narižná a jiní. Osudy východoslovanské emigrace – ukrajinské, ale také ruské a běloruské – byly často společné, byť mezi emigranty byly spory ideové i osobní a národní – zejména u Ukrajinců spojené s neúspěšnými pokusy o vytvoření vlastního státu, jež vzaly za své v polsko-sovětské válce.¹

V meziválečném období to byla především organizace Ruská pomocná akce, která se zasadila o to, aby v mladém Československu tito migranti-intelektuálové našli útočiště, aby zde mohli studovat a rozvíjet svůj talent.

Stopa zanechaná v československém a dalším vývoji mladými Ukrajinci, a také Rusy a Bělorusy, je patrná dodnes.

Zdroj: recenze Ivo Pospíšila v časopise PROUDY (Literární časopis pro vědu a literaturu Středoevropského centra slovanských studií a Ústavu slavistiky FF MU), redakčně upraveno

Verše J. Malanjuka (v překladu Tomáše Vašuta) byly převzaty z dvouměsíčníku *Listy – kultura a dialog*.

Tomáš Vašut (1971) je překladatel, básník a publicista. Vystudoval Vysokou školu dopravní v Žilině, rumunštinu, maďarštinu a ukrajinštinu v Praze. Spolupracoval na antologii maďarské a ukrajinské poezie, podílel se na překladu básní Jevhena Malanjuka a na vydání ukrajinských pohádek, v roce 2004 mu vyšla první samostatná knížka překladů *Užhorodské kavárny*, básně zakarpatského autora Petra Midjanky.

¹ Polsko-sovětská válka (únor 1919 – březen 1921) představovala střetnutí mezi sovětským Ruskem a po první světové válce obnoveným Polskem. Poláci v čele s Józefem Piłsudským využili chaotické situace a důsledků stále trvající občanské války v Rusku a vojenskou expanzi úspěšně obnovili hranice Polsko-litevské unie z roku 1721, na úkor ruského, běloruského a ukrajinského obyvatelstva. Výsledek polského vítězství se pak zachoval až do začátku druhé světové války a německo-sovětské okupace roku 1939.

Akce KST ČR konané v I. pololetí 2022

Bližší informace o všech uvedených kurzech jsou uvedeny na webu KST ČR (www.kstcr.cz).

---

5. 1. 2022   **Pracovní podmínky soudních tlumočnicků a překladatelů ve Francii**
webinář – první online setkání přes platformu Zoom v novém roce
- Přednášející:** Mgr. Klára Mortier, vyučující na Université de Compiègne, soudní tlumočnice a překladatelka zapsaná u Cour d'Appel d'Amiens*
-
18. 1. 2022   **Od podezření k obžalobě, aneb procesní postup od přijetí trestního oznámení až po vynešení rozsudku soudem**
webinář
- Přednášející:** Mgr. et Mgr. Jaroslav Šebesta, zaměstnanec Policie ČR, přednáší právo na Útvaru policejního vzdělávání a služební přípravy Brno*
-
22. 1. a 5. 3. 2022   **Kurz práce s nástrojem CAT – RWS (SDL) Trados Studio (pro soudní překladatele - pokročilé uživatele)**
Počítačová učebna Ústavu translatologie, Hybernská 3, Praha 1
odborný seminář-kurz
- Školitel:** PhDr. Bc. Tomáš Svoboda, Ph.D., odborný asistent ÚTRL, překladatel a tlumočnick*
-
5. 2. a 12. 3. 2022   **Kurz práce s nástrojem CAT – RWS (SDL) Trados Studio (pro soudní překladatele - začínající uživatele)**
Počítačová učebna Ústavu translatologie, Hybernská 3, Praha 1
odborný seminář-kurz
- Školitel:** PhDr. Bc. Tomáš Svoboda, Ph.D., odborný asistent ÚTRL, překladatel a tlumočnick*
-
9. 2. 2022   **Stavební právo – úvod do tematiky**
webinář
- Přednášející:** Mgr. Dagmar Kramlová, advokátka*
-
16. 2. 2022   **Pracovní podmínky soudních tlumočnicků a překladatelů v Německu**
webinář
- Přednášející:** Mgr. Iva Wolter, diplomovaná překladatelka a soudní tlumočnice němčiny, češtiny a polštiny, členka zkušební komise pro státní jazykové zkoušky pro obor překladatelský v Berlíně*
-

-
26. 2. 2022   **Daňový seminář pro tlumočníky a překladatele**
Sídlo KST ČR, Senovážné nám. 23, Praha 1
webinář – prezenčně i online
- Přednášející:** Mgr. Ing. Miloslav Hnátek, daňový poradce*
-
26. 2. 2022   **Valná hromada Komory soudních tlumočnicků a soudních překladatelů ČR**
Sídlo KST ČR, Senovážné nám. 23, Praha 1
prezenčně i online
-
16. 3. 2022   **Exekuce v praxi**
webinář s právní tematikou
- Přednášející:** JUDr. Miloslav Zwiefelhofer, soudní exekutor Exekutorského úřadu Praha 3*
-
21. 4. 2022   **Trestní řízení před okresním soudem jako soudem 1. stupně - vazební řízení**
webinář s právní tematikou
- Přednášející:** JUDr. Petr Vrtěl, předseda senátu Okresního soudu v Prostějově*
-
23. 4. 2022   **XXI. Česko-anglický terminologický seminář – Terminologie azylového a cizineckého práva**
Sídlo KST ČR, Senovážné nám. 23, Praha 1
seminář – prezenčně i online
- Přednášející:** JUDr. Jana Jurníková, Ph.D., proděkanka Právnické fakulty Masarykovy univerzity Brno, odborná asistentka Katedry správní vědy a správního práva; Mgr. et Mgr. Vladimíra Kvasničková, odborná asistentka Katedry jazyků Právnické fakulty UK v Praze, právnička, lektorka právnické angličtiny České advokátní komory*
-
30. 4. 2022   **X. Česko-polský terminologický seminář (nejen) pro soudní tlumočníky a překladatele na téma Správní řízení a překlady rozhodnutí**
Sídlo KST ČR, Senovážné nám. 23, Praha 1
seminář – prezenčně i online
- Přednášející:** Bc. Šárka Raušerová, referentka Odboru dopravy a správy vnitřních věcí MÚ Dobruška, absolventka UP v Olomouci, obor Právo ve veřejné správě; Ing. Mgr. Alexandra Sedunková, soudní tlumočnice a překladatelka polského jazyka, členka KST ČR a PT TEPIS sdružující soudní tlumočníky v Polsku*
-

Přejete-li si zveřejnit v Soudním tlumočnicku svoji inzerci, napište na kstcr@kstcr.cz

18. 5. 2022   **Státní zástupce jako orgán činný v trestním řízení se specifickým postavením v přípravném řízení tzv. dominus litis**
webinář s právní tematikou
- Přednášející:** JUDr. Vladimír Pazourek, vedoucí Oddělení obecné a násilné kriminality Městského státního zastupitelství v Praze*
-
28. 5. 2022   **Česko-španělský tlumočnický seminář – Specifika soudního tlumočení, základy notace, praktický nácvik**
Sídlo KST ČR, Senovážné nám. 23, Praha 1
seminář – prezenčně i online
- Přednášející:** PhDr. Petra Mračková Vavroušová, Ph.D., Ústav translátologie FF UK Praha*
-
15. 6. 2022   **Osobní kyberbezpečnost a forenzní zkoumání elektronických zařízení**
webinář
- Přednášející:** Plk. Mgr. Jiří Štochl, LL.M., vedoucí Oddělení kyberkriminality a elektrotechniky, Kriminologický ústav Policie ČR*
-
18. 6. 2022   **Přípravný kurz pro zájemce o absolvování povinné vstupní zkoušky pro stávající i budoucí soudní tlumočnický a soudní překladatele**
Sídlo KST ČR, Senovážné nám. 23, Praha 1
seminář – prezenčně i online
- Přednášející:** Mgr. Michal Chuchút, LL.M., advokát, soudní tlumočnický a překladatel, předseda představenstva KST ČR; PhDr. Ilona Šprcová, MBA, soudní tlumočnice a překladatelka, členka představenstva KST ČR; Mgr. Petra Kameníková, soudní tlumočnice a překladatelka, náhradnice představenstva KST ČR*

Akce KST ČR plánované na II. pololetí 2022

25. – 29. 7. 2022   **Pětidenní odborné terminologické kurzy – trestněprávní terminologie**
Kroměříž – Tradiční letní partnerská akce nejen pro překladatele a tlumočnický pořídaná ve spolupráci s Justiční akademií
Německá, francouzská a anglická terminologie
-
4. – 5. 11. 2022   **Jeronymovy dny**
Sídlo KST ČR, Senovážné nám 23, Praha 1
Tradiční velké setkání tlumočnicků a překladatelů pořádané především JTP ve spolupráci s KST ČR, s GŘ pro překlady Evropské komise, ÚTRL FF UK, ASKOT, ČKTZJ, Odborovým svazem JTP a Obcí překladatelů

Informace o dalších akcích KST ČR jsou uvedeny na webu Komory, sledujte www.kstcr.cz

10 KLIKŮ K LEPŠÍM ČASŮM

Anketa s odpověďmi „na 10 kliknutí myši“. V souvislosti s novou tlumočnickou legislativou a nutností prosazovat nápravu jejich nedostatků hledalo představenstvo Komory způsob, jak lépe poznat názory soudních tlumočnicků a překladatelů, a to i nečlenů Komory, aby požadavky prosazované Komorou co nejvíce odpovídaly tomu, co si tlumočníci a překladatelé skutečně přejí (k výsledkům více na 3. str. obálky)

Pavel Mašarák

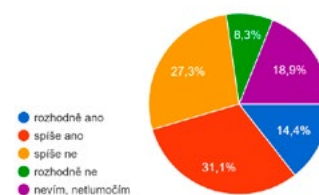
Nejprve jsme měli v úmyslu provést rozsáhlejší dotazníkové šetření, tento nápad byl ale brzy zavržen, protože vzhledem k naší profesi trávíme u počítače už tak více času, než je radno a zdravo, a nikdo nemá čas vyplňovat složité dotazníky. Místo toho byla zvolena forma častěji prováděných krátkých anket s odpověďmi „na 10 kliknutí myši“ (vyjádření souhlasu či nesouhlasu s výrokem), a to vždy na jedno téma.

Dotazování dosud proběhlo dvakrát. Prvním tématem byla spokojenost s novými tlumočnickými předpisy. Zde se (nepřekvapivě) ukázalo, že si naprostá většina z nás přeje v předpisech udělat změny, a to v zákoně, prováděcí vyhlášce i vyhlášce o odměně, kde byl požadavek na novelizaci nejmarkantnější (pro se vyslovilo 88 % respondentů, proti 5 %, zbytek nevěděl nebo neodpověděl). Potvrdilo se tak, že snaha představenstva Komory i dalších angažovaných kolegů a kolegů o novelizaci předpisů má širokou podporu v profesní komunitě.

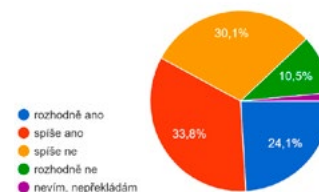
Zajímavé bylo rozložení odpovědí na otázku, zda by bylo lepší, kdybychom se stále řídili starým zákonem a vyhláškou a nové předpisy vůbec nevstoupily v účinnost. Zde jsme rozdělení na přibližně stejné skupiny (19 % rozhodně souhlasí, 24 % spíše souhlasí, 19 % rozhodně nesouhlasí, 27 % spíše nesouhlasí a 11 % neví). Skutečnost, že se 39 % dotázaných raději zeptá na radu kolegy, než by hledalo odpověď v předpisech (oproti 58 % většině, která důvěřuje vlastní rešerši v paragrafech) možná naznačuje, že by předpisy měly být lépe napsané, resp. jednodušeji formulované. Bylo by však třeba upřesnit, zda oněch 39 % respondentů považuje zákon a vyhlášky za příliš složité a nepřehledné, nebo by se na kolegu či kolegyni s prosbou o radu beztak obraceli vždycky. Za povšimnutí stojí, že v anketě odpovídali ze tří čtvrtin služebně starší tlumočníci a překladatelé, tedy jmenovaní před 1. 1. 2011.

Druhým tématem bylo odměňování. 13 % dotázaných si tlumočením a překladem pro orgány veřejné moci vydělá ročně pouhé stovky korun, 36 % tisíce, 35 % desetitisíce, 13 % nižší statisíce (tj. do 500 tisíc Kč) a 2 % vyšší statisíce.

Tlumočení pro orgány veřejné moci se mi sice finančně nevyplácí, ale vynahradí mi to úřední tlumočení pro soukromé klienty, které mohu dělat díky tomu, že jsem soudním tlumočnickem. (132 odpovědí)

Překlady pro orgány veřejné moci se mi sice finančně nevyplácí, ale vynahradí mi to úřední překlady pro soukromé klienty, které mohu dělat díky tomu, že jsem soudním překladatelem. (133 odpovědi)

Shodujeme se na tom, že by sazba odměny podle vyhlášky neměla být stanovena rozmezím, ale pevnou částkou (téměř 89 % pro). Za nejnižší hodinovou sazbu, která ještě motivuje chodit tlumočit orgánům veřejné moci (OVM), označilo nejvíce z nás (31 %) 900 Kč, (17 % dotázaných pak 1 200 Kč, 15 % 600 Kč, 14 % 750 Kč). Za nejnižší sazbu za normostranu, která ještě činí překlad pro OVM atraktivním, považuje největší část respondentů (48 %) 600 Kč, (pro 22 % dotázaných je to 750 Kč a pro 20 % 450 Kč). Pro srovnání: soukromým zadavatelům účtuje za úřední překlad nejvíce z nás (32 %) 400–499 Kč za normostranu (25 % 500–599 Kč, 20 % 600–699 Kč). 13 % dotázaných kolegů si pak svou překladatelskou práci cení jen na 300–399 Kč za normostranu. Zde by bylo zajímavé zjistit, co je příčinou účtování tak nízké sazby.

I když je třeba mít na paměti, že se jedná o pouhé ankety, které spíš naznačují trend, považujeme dotazování za přínosné a výsledky za zajímavé. Ve zjišťování názorů soudních tlumočnicků a překladatelů chceme pokračovat, abychom zajistili představenstvu Komory lepší informovanost a prosazovaným požadavkům vyšší legitimitu.

Všem kolegům a kolegyním, kteří si udělali čas a na otázky odpověděli, velmi děkuji a věřím, že pomohou i v budoucnu.

VALNÁ HROMADA KST ČR

V sobotu 26. února 2022 se uskutečnila XXVIII. valná hromada KST ČR. Její účastníci se seznámili s výsledky ankety „10 kliků k lepším časům“ (na téma Dopad nové legislativy na tlumočníky a překladatele) a s postupem prací na nové vizuální identitě Komory

(pozn. red.: Bližší informace jak k anketě „10 kliků...“, tak k nové vizuální identitě KST ČR jsou uvedeny na stranách 7, resp. 34)

Účastníci této řádné valné hromady KST ČR také schválili jednotlivé zprávy – zprávu o činnosti, zprávu o hospodaření, zprávu o členské základně i plán činnosti a rozpočet na další rok.

Od účastníků valné hromady vzešlo přání, aby Komora pomohla finančním darem Ukrajině. Představenstvo tuto výzvu vyslyšelo a rozhodlo, že Komora přispěje částkou 15 000 Kč, která bude rozdělena rovným dílem mezi Velvyslanectví Ukrajiny v ČR a sbírky organizací Post Bellum a Člověk v tísni.

Představenstvo Komory děkuje všem kolegyním a kolegům, kteří se valné hromady zúčastnili, ať už prezenčně či online.

Valná hromada KST ČR na svém jednání projednala celou řadu důležitých bodů programu

JAK TO VIDĚL VLADIMÍR RENČÍN

S laskavým svolením autora

TOHLE JE JEDNA Z NEJSTRAŠNĚJŠÍCH ZBRANÍ, KTERÉ VYMYSLEL NÁŠ VELKÝ BRÁTR!

KURZY PRÁCE S NÁSTROJEM CAT-SDL/RWS TRADOS STUDIO PRO ZAČÍNÁJÍCÍ I POKROČILÉ UŽIVATELE

V současné době, kdy jsou kladeny čím dál větší požadavky na rychlost dodání překladatelských služeb při zachování vysoké kvality překladu, je žádoucí zajímat se aktivně o nové IT nástroje, jež mohou být překladateli velmi nápomocny. Především takové nástroje, které práci překladateli zefektivní, zrychlí a zároveň příjemní. Řešením je použití nástrojů CAT (Computer Assisted Translation) – počítačem podporované překládání. Nejedná se o strojový překlad (Machine Translation), je to stále lidský překlad, avšak s IT podporou usnadňující překladateli jeho vlastní práci. CAT nástroj za člověka sám nepřekládá, pracuje na základě uživatelem již dříve vytvořeného překladu. Klíčovým termínem je zde TM (Translation Memory) – překladová paměť. Mezi CAT nástroje patří například překladatelský software SDL Trados Studio. KST ČR nabízí nejen svým členům možnost seznámit se s nejnovější verzí programu a vyzkoušet si praktické využití CAT nástrojů v překladatelské činnosti v rámci kurzů práce s nástrojem CAT – SDL/RWS Trados Studio

Petra Kameníková

V prvním pololetí letošního roku se tento kurz konal čtyřikrát – 22. 1., 5. 2., 5. 3 a 12. 3. 2022. Dva kurzy byly určeny pro začínající uživatele a dva pro uživatele pokročilé. Celkem se jich zúčastnilo 42 kolegů, z toho 20 členů KST ČR. Kurzy se konaly ještě v době platných protiepidemiických opatření – samozřejmě byla tedy kontrola očkovacích certifikátů či potvrzení o bezinfekčnosti na základě negativního PCR testu, použití dezinfekce, pravidelné větrání školící místnosti, dodržení bezpečné vzdálenosti mezi účastníky kurzu a dalších hygienických podmínek. Povinnost nošení ochranné roušky po celou dobu trvání kurzu naštěstí účastníky neodradila a kapacita kurzů byla zcela naplněna. Školitelem byl, stejně jako v loňském roce, **PhDr. Bc. Tomáš Svoboda, Ph.D.**, ředitel Ústavu translatologie Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, překladatel a tlumočnick, jehož pracovními jazyky jsou němčina a angličtina, konzultant v oblasti řízení kvality (QMS) překladatelských služeb a počítačem podporovaného překladu (CAT), odborník s překladatelskými zkušenostmi v organizacích, jako jsou ECB Frankfurt či Generální ředitelství pro překlady při Evropské komisi v Lucemburku, autor odborných publikací zaměřených na techniky překladu, dějiny překladu nebo překlad pro EU.

Díky spolupráci s Filozofickou fakultou Univerzity Karlovy v Praze, jež pronajala KST ČR pro účely kurzů počítačovou učebnu Ústavu translatologie FF UK v Hybernské ulici v Praze, bylo možné využít počítače s již nainstalovaným softwarem SDL Trados Studio. Účastníci se tak

mohli dostavit bez vlastního PC a využít všech výhod plně vybavené počítačové učebny. Samozřejmě bylo možné přinést si vlastní notebook a pracovat přímo s vlastní verzí programu.

Co je SDL Trados Studio?

SDL Trados Studio je překladatelský software určený pro potřeby překladatelů a překladatelských agentur. Je to v podstatě sada aplikací pro úpravy nebo kontrolu překladů, správu překladových projektů, organizaci terminologie a pro další související činnosti. Program vytváří databanky překládaného textu na základě zhotovených překladů. Z paměťové databanky je schopen sestavit překlad textu, jež obsahuje slova a výrazy, které jsou již uloženy v této databance. Nejeefektivnější se jeví použití SW pro překlady opakujících se textů, jako jsou technické dokumentace, návody k použití, účetní závěrky, výroční zprávy, obchodní sdělení apod. Pro potřeby soudních překladatelů je využitelný zejména pro zhotovení překladu vysvědčení, rodných a oddacích listů, výpisů z různých rejstříků apod. Dle vyjádření zkušených uživatelů je program schopen přeložit 70–80% opakujícího se textu, což představuje významnou časovou úsporu v práci překladatele. V případě přepisování dlouhých řad čísel z originálního textu do překládaného je zajištěna i přesnost shody s originálem bez nutnosti manuálního přenášení těchto údajů. Největší předností programu je právě **rychlost vyhotoveného překladu se zárukou maximální přesnosti**. CAT nástroje napomáhají zefektivnit překladatelský proces, umožňují

správu „projektů“ a kontrolu kvality zhotoveného překladu. K usnadnění práce přispívají zejména: inteligentní **překladač paměť** (*TM = Translation Memory*), inovační funkce nástroje pro usnadnění editace **AutoSuggest** a integrovaný překladač pro **strojový překlad**. Další výhodou tohoto softwaru je propojitelnost – **konektivita** – na jednom překladu může pracovat více překladatelů najednou se zárukou použití jednotné odborné či jinak specifické terminologie. Jednotlivé projekty je možné i libovolně kombinovat, ať už jde o verze jazykové či o formáty souborů (*Word, PowerPoint, Excel, PDF*). Správa projektů je prakticky možná odkudkoliv, aplikace **Trados Live** zajistí pohodlné a bezpečné použití softwaru nejen na notebooku, ale i v tabletu nebo v mobilním telefonu. Jednotlivé projekty lze sledovat, vytvářet, upravovat a revidovat kdykoliv a kdekoliv. Pro zajištění vysoké úrovně kvality překladu software nabízí, vedle nástroje **MultiTerm**, **nástroj kontroly kvality QA** (*Quality Assurance*) zajišťující automatické opravy (jako je kontrola tagů, čísel, délky segmentu, kontrola pravopisu atd.). Použitím těchto nástrojů je zaručena koherence a věcná správnost překladu. Pro maximální zefektivnění překladatelské činnosti Trados nabízí vedle produktu **Trados Studio** další užitečné pomocníky, např. **MultiTerm** (vytváření vlastních glosářů s praktickým vyhledávačem), **Passolo** (umožňuje nastavení personalizovaného grafického uživatelského rozhraní GUI (*Graphic User Interface*), tj. interaktivní ovládání počítače pomocí vstupních zařízení (myš, klávesnice, touchpad), **Trados Business Manager** (nástroj pro řízení a správu projektů), **MTPE** (*Machine Translation Post-Editing* – program určený pro posteditaci, tj. následnou úpravu výstupu ze strojového překladače) a další.

Kurz pro začínající uživatele seznámil účastníky se základním ovládáním integrovaného prostředí Trados Studio, s vytvořením paměti a se zapojením funkce MT (*MultiTerm*). Následoval praktický nácvik překladu konkrétních dokumentů ve formátu Word a Excel, nácvik použití nástroje *AutoSuggest*, základní využití nástrojů pro kontrolu kvality (*Quality Assurance*) a nácvik spárování dokumentů (*Alignment*). Závěrem účastníci obdrželi od zkušeného školitele praktické tipy a rady, jak zrychlit psaní a editaci v prostředí editoru, jakých chyb se vyvarovat či jak revidovat text v programu MS Word a nemuset přenášet změny do Tradosu ručně.

Kurz pro pokročilé uživatele navazoval tematicky na kurz pro začínající uživatele. Účastníci se věnovali nácviku překladu souborů i v jiných formátech, než je *MS Word* (zejména *PowerPoint, Excel a PDF*), seznámili se s pokročilými funkcemi programu jako jsou: **Match rate** (Míra

Ani povinnost nošení ochranné roušky po celou dobu trvání kurzu účastníky neodradila a kapacita kurzů byla zcela naplněna

shody a opakování), **konkordanční vyhledávání**, **filtrování**, **nástroje pro kontrolu kvality QA**, **spárování** stávajících a starších/referenčních originálů a překladů, **revize** – sledování změn, **hodnocení překladu**. Dále byli poučeni o typech **tagů** a způsobech práce s nimi. Větší pozornost byla také zaměřena na využití strojového překladu ve Studiu a práci s paměťmi (import a export i možnost editace segmentů). Také pro pokročilé uživatele měl školitel připravené praktické tipy a triky, jak ještě více zefektivnit práci se softwarem, získat certifikaci od SDL či jakých chyb se při práci vyvarovat. V závěru kurzu proběhla diskuse o bezpečnosti dat zpracovávaných v programu Trados Studio a o bezpečnosti ukládání na cloudové úložiště (zvláště pro soudní překlady je důležitá otázka bezpečnosti skenování dokumentů a ochrana osobních údajů). Díky kurzu si pokročilí uživatelé mohli vzájemně sdělit své zkušenosti a využít možnosti konzultace s odborným školitelem.

Zúčastnila jsem se obou kurzů a vřele je doporučuji. Nelze očekávat, že slibovaný efekt zrychlení překladatelské práce se dostaví pouhým zakoupením licence a absolvováním kurzu. Především je nutno věnovat hodně času konfiguraci všech funkcí, připravit jednotlivé projekty, glosáře a další nastavení, teprve potom je možné plně ocenit přínos Tradosu. Pokud prozatím žádný nástroj CAT nepoužíváte, přijďte se přesvědčit o jeho výhodách a vyzkousejte si jeho funkce během těchto kurzů.

Kurz práce s nástrojem CAT – SDL/RWS Trados Studio organizovaný KST ČR účastníkům přináší především:

- seznámení s nejnovější verzí programu
- praktický nácvik pod vedením zkušeného školitele
- individuální přístup školitele k účastníkům
- cenné zkušenosti, tipy a triky školitele

Zdroj: www.trados.com, www.kstcr.cz, *přípravný materiál kurzu, vlastní poznámky*

ČESKO-ANGLICKÝ TERMINOLOGICKÝ SEMINÁŘ 2022

V sobotu 23. 4. 2022 proběhl v Praze 21. česko-anglický terminologický seminář na téma „Terminologie azylového a cizineckého práva“. Byl tentokrát pouze jednodenní, zato prezenčně i online

Petra Seifertová, Eva Gorgolová

Seminář na toto téma se stejnými přednášejícími byl připraven a měl se konat už na jaře roku 2020 i 2021, a to v Přední Labské u Špindlerova Mlýna. Bohužel v obou případech nám jej zrušila covidová opatření. Vzhledem k pokračující nejisté situaci jsme začátkem tohoto roku váhali, zda se pustit do organizace vícedenního semináře v Krkonoších s rizikem, že se opět neuskuteční, nebo uspořádat jednodenní seminář v Praze i s možností účasti online. Zvolili jsme druhou variantu a ukázalo se, že volba byla správná. Proticovidová opatření sice pominula, někteří kolegové se však stále necítili na kolektiv, nebo byli nemocní či v karanténě. Hlavně ale došlo k tomu, že vzhledem k válce na Ukrajině zotavovna v Přední Labské, coby státní instituce, byla usnesením vlády nucena zrušit veškeré rezervace, aby měla volné kapacity pro případné ubytování pro uprchlíky.

Letošní téma bylo vzhledem k mezinárodní situaci aktuální i pro jiné jazyky. Výběr přednášející, paní proděkanky Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, byla vynikající volba. **JUDr. Jana Jurníková** je nejen skvělým pedagogem, ale hlavně velmi dobře chápe postavení tlumočnicka v této oblasti. Do akademické sféry přišla až po řadě let praxe v tomto oboru, zejména práce pro Úřad OSN pro uprchlíky (UNHCR), ale i pro jiné organizace zabývající se problematikou mezinárodní ochrany uprchlíků, a tudíž ví moc dobře, jak by měla fungovat spolupráce tlumočnicků nejen s pohovoristy, ale i žadateli o azyl.

V první části paní Jurníková posluchačům vysvětlila základní terminologii, podrobně popsala jednotlivé fáze azylového řízení a následný proces integrace. Další blok byl zaměřen na pobyt cizinců na území ČR, tedy na podmínky vstupu, druhy pobytů a víz, dále na institut zajištění cizince a správního vyhoštění. Samozřejmě se věnovala i aktuální situaci uprchlíků z Ukrajiny z hlediska udělování víz a zavedení dočasné ochrany.

Po krátké přestávce s rychlým občerstvením naše kolegyně a již pravidelná přednášející, lektorka Právnické fakulty

J. Jurníková (Právnická fakulta Masarykovy univerzity v Brně) podrobně popsala jednotlivé fáze azylového řízení a následný proces integrace

V. Kvasničková (Právnická fakulta Univerzity Karlovy v Praze) navázala na dopolední přednášku a posluchačům předala anglickou terminologii, upozornila na úskalí a probrala několik vzorových dokumentů

Univerzity Karlovy v Praze, **Mgr. Vladka Kvasničková**, navázala na dopolední přednášku a posluchačům předala anglickou terminologii, upozornila na úskalí a probrala několik vzorových dokumentů.

Seminář pomohl účastníkům zorientovat se v problematice azylového a cizineckého práva a rozšířit si jak obecné, tak terminologické znalosti v tomto oboru. Oběma přednášejícím patří velký dík.

Celkem se zúčastnilo 55 kolegů, z toho více než polovina online, což bylo možné díky našemu kolegovi z představenstva KST ČR, Martinu Mikulášovi, který po celou dobu semináře obsluhoval techniku a zprostředkoval dotazy, které položili posluchači prostřednictvím chatu online. Fotodokumentaci ze semináře pořídila Petra Seifertová z dozorčí rady KST ČR.

SOUTĚŽ SLOVNÍK ROKU 2020–2021

Letošní 28. ročník poprvé hodnotil díla vydaná během dvouletého období

Petra Kameníková

Mezinárodní soutěžní a propagační akci Slovník roku pořádá již od roku 1994 Jednota tlumočnicků a překladatelů (JTP) a do soutěžní poroty zve zástupce tlumočnických/překladatelských či jiných relevantních organizací a institucí z České republiky i ze zahraničí. Tentokrát to byli zástupci například Asociace konferenčních tlumočnicků ASKOT, České komory tlumočnicků znakového jazyka, Jednoty tlumočnicků a překladatelů, Komory soudních tlumočnicků a soudních překladatelů ČR, Obce překladatelů, Slovenské spoločnosti prekladateľov odbornej literatúry, Ústavu translátologie FF UK v Praze, Svazu českých knihkupců a nakladatelů a další. Předsedu poroty jmenuje Výkonný výbor JTP. Pro účely soutěže se pojmem „SLOVNÍK“ rozumí jakékoliv dílo lexikografického charakteru, vydané tiskem, na elektronickém nosiči nebo veřejně přístupné na internetu. Letošní ročník hodnotil tituly přihlášené k 31. 12. 2021, vzhledem k pandemické situaci spojené s onemocněním COVID-19 bylo pořadatelem soutěže rozhodnuto o přijímání děl vydaných v období let 2020 a 2021. Soutěžní tituly jsou vždy propagovány na internetových stránkách JTP a v odborném časopisu ToP. O výsledcích soutěže také pravidelně informujeme na stránkách bulletinu Komory soudních tlumočnicků a soudních překladatelů ČR, jejíž zástupci jsou tradičně přizváni do poroty soutěže.

Porota uděluje hlavní cenu Slovník roku, dále ceny poroty v kategoriích, které se mohou v každém ročníku mírně lišit, a čestná uznání poroty jako ocenění publikací vynikajících svou originalitou či inovačním zpracováním. Letos byly vedle hlavní kategorie Slovníky ještě následující čtyři soutěžní kategorie – Encyklopedie přírodovědná, Encyklopedie historická, Encyklopedie výtvarná a tzv. „Bez kategorie“.

Vítězné tituly byly slavnostně vyhlášeny a ocenění předána autorům a nakladatelům u příležitosti 27. mezinárodního knižního veletrhu a literárního festivalu SVĚT KNIHY PRAHA 2022 pořádaného ve dnech 9.–12. června 2022 na Výstavišti Praha Holešovice, v rámci programu JTP v pátek 10. června 2022.

O udělení titulu Slovník roku či získání ceny v jednotlivých kategoriích se ve 28. ročníku soutěže ucházelo celkem 58 titulů (63 svazků). V jedenáctičlenné porotě, ve které jsem v roli porotce zastupovala KST ČR a jejíž předsedkyní byla

jmenována **Amalaine Diabová** (JTP), tentokrát zasedali kolegové **Petr Kautský** (časopis ToP/tlumočení-překlad), **Lukáš Novák** (Obec překladatelů), **Vanda Obdržálková** (Ústav translátologie Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze), **Lenka Okrouhlíková** (Česká komora tlumočnicků znakového jazyka), **Ivana Pecháčková** (Svaz českých knihkupců a nakladatelů), **Claudio Poeta** (lexikolog důchodce), **Silvia Semaková** (Slovenská spoločnosť prekladateľov odbornej literatúry), **Šárka Valverde** (Asociace konferenčních tlumočnicků ASKOT) a **Olga Vašková** (měsíčník Čtenář).

Publikace přihlášené do soutěže si členové poroty měli možnost prohlédnout a prostudovat v dostatečném časovém předstihu na sekretariátu JTP a rovněž byly vystavené a připravené k nahlédnutí v sále, kde porota dne 21. 1. 2022 zasedala. Letošní výběr byl nelehký, přihlášených titulů byl hojný počet a úroveň mnohých skutečně vynikající. I proto jsme se v porotě společně dohodli, že kromě udělení třech hlavních cen, budou uděleny také zvláštní ceny poroty v jednotlivých kategoriích. Každý porotce měl samozřejmě své tajné tipy na vítězné tituly, avšak na 1. místě hlavní ceny jsme se shodli jednohlasně – Slovníkem roku 2020-2021 byl zvolen Slovník současného slovenského jazyka O-Pn (4. zv.) vydaný nakladatelstvem VEDA SAV roku 2021. Jedná se o velmi hodnotný výkladový slovník současné slovenštiny, jež obsahuje 15 329 hesel a 3 083 frazeologismů a dalších ustálených spojení. Při práci na slovníku autoři pracovali metodami korpusové lingvistiky a moderní lexikografie, jež využívá informační technologie a nástroje počítačové lexikografie. Součástí slovníku jsou četné praktické přílohy, mě zaujala příloha obsahující seznam všech názvů slovenských obcí a jejich částí, včetně substantiv označujících jejich obyvatele a odvozených adjektiv. K vytvoření hesel byl použit soubor textových korpusů skládající se jednak ze Slovenského národního korpusu, a jednak ze specializovaných a webových korpusů, čítající celkem 4,95 miliardy textových slov. Přehled všech oceněných publikací naleznete pod tímto článkem.

Vzhledem k tomu, že mezi soutěžními publikacemi byla skutečně celá řada mimořádně kvalitních titulů, rozhodla se porota udělit v každé kategorii také tři ceny poroty. V kategorii Slovník roku získal 1. cenu poroty výjimečný Česko-islandský slovník vydavatelství LEDA z roku 2021, který

zaujal porotu zejména svou utilitaritou, neboť obsahuje současnou slovní zásobu zahrnující moderní oblasti současné doby (internet, sociální sítě, počítačové termíny apod.).

Dále se porota usnesla udělit rovněž čestná uznání poroty titulům, které naši pozornost upoutaly svým zpracováním, obsahem, originálním námětem nebo významnou společenskou hodnotou. Takovým dílem bylo zejména dílo kolektivu autorů *Slovanský jazykový atlas, svazek 9* (vydavatelství Academia, Praha 2020) – mezinárodní dlouhodobý projekt známý v jazykovědné slavistice jako OLA (dle originálního názvu v ruštině *Общеславянский лингвистический атлас*), na němž se již od roku 1956 (myšlenka však vznikla již v r. 1929) podílí univerzitní a akademická pracoviště všech slovanských národů, a jež jsem si pracovně pro svoji potřebu označila jako „pokladnice jazyka všeslovanského“, a na jehož nezměrné hodnotě pro slovanskou vzájemnost a slovanskou lingvistiku jsme se shodli opět jednohlasně. Jedná se o unikátní panslovanské jazykově-zeměpisné dílo mapující všechny slovanské jazyky a dialekty a jejich rozdílnosti. Druhým držitelem čestného uznání poroty se stala publikace Jiřího Rambouska *Od Elišky k Alence* (vydavatelství Books & Pipes Brno), která porotu zaujala komparativním zpracováním čtyř existujících českých překladů díla Lewise Carrola *Alenka v říši divů*. Velmi nápadité dílo bude dobře využitelné například pro studenty translologie, ale i jiných jazykových oborů.

Mým favoritem, jenž byl porotou oceněn rovněž čestným uznáním, byla publikace, která vzbudila můj zájem především z pozice soudní tlumočnice a soudní překladatelky, *Špatnej česko-ruský slovník / Плохой чешско-русский словарь / Uncensored 18+* (autor: Maxim Beliaevski, nakl. Powerprint Praha 2021). Publikace totiž obsahuje 10 000 „absolutně nespisovných výrazů“ slangové a argotické mluvy zahrnující hovorové a vulgární výrazy, teritoriální a sociální dialekty, žargon, výrazy lidové mluvy včetně neologismů a eufemismů českého a ruského jazyka, celkem 10 000 slov, z nichž většinu v běžných slovnících zcela určitě nenajdete. Pro nás soudní tlumočnický/překladatele bývá mnohdy nesnadné orientovat se v široké škále specifické mluvy nejen pachatelů a spolupachatelů trestných činů, ale i jejich obětí. Pro kolegy ruštináře je tento „slovník“ učiněným pokladem, naleznou zde slangové výrazy skutečně ze všech oblastí lidského života, mimo jiné také termíny, jako jsou např. „bláto, čokoláda, bahno, šit, maroko, spídol, ejč, héro, béčko, braun, čára, bělouš, koka, kokosáč, koláč, karel, lajna, šutr, kamínek, matroš, skunk, sláma, roští, zelený shit, frutta, standova čokoláda, žele bonbony, roxy, lysoně aj.“ (asi tušíte, že v tomto

Členové poroty, zleva – Ivana Pecháčková, Šárka Valverde, Lenka Okrouhliková, Amalaine Diabová, Olga Vašková, Claudio Poeta, Vanda Obdržálková, Petra Kameniková, Silvia Semaková, Petr Kautský, Lukáš Novák

případě se jedná o mluvu z prostředí drogových dealerů a narkomanů), nebo výrazy z prostředí vězeňského života „vinárna“ (Věznice Vinařice), „kopeč“ (Věznice Brno), „hvězda“ (Věznice Plzeň), „zámek“ (Věznice Hluboká n. Vltavou) „dovolačka, kasačka, zazpívat, zašít“ aj.

Kromě podobných specialit, samozřejmě s adekvátním ekvivalentem v ruštině, naleznete v publikaci výrazy, při jejichž čtení se citlivější jedinci budou nejspíše červenat. Publikaci dobře využijí i kolegové „neruštináři“, neboť je to pozoruhodné dílo z hlediska zmapování slangové a argotické podoby současné češtiny. Vedle podrobné terminologie jsou zde také rozličné názorné nákresy a schémata. Všem soudním tlumočnickům/překladatelům vřele doporučuji dílo alespoň prolistovat.

Účast v porotě soutěže Slovník roku je příležitostí pro setkávání se s kolegy z branže a pěstování i rozvoj dobrých vztahů napříč jednotlivými spřátelenými organizacemi. Výsledkem vzájemné kolegiální spolupráce jsou nejen udělené ceny hodnotným publikacím, ale především radost z týmové synergie. Těšíme se na příští ročník, jenž se pořadatel rozhodl uspořádat opět za dva roky, kdy porota bude vybírat nového vítěze, Slovník roku 2022–2023. Přihlašování titulů do 29. ročníku soutěže již bylo zahájeno.

Přehled oceněných titulů

Hlavní cena

1. místo soutěže Slovník roku 2020–2021 získal:

Kol. autorov: **Slovník současného slovenského jazyka O-Pn (4. zv.)**. VEDA; vydavatelství SAV, Bratislava 2021

2. místo

Ivana Kolářová, František Štícha: **Slovník univerbizátů (zjednoslovněných názvů)**; vydavatelství Academia, Praha 2020

3. místo

Eva Mrhačová: (soubor publikací) **Západoslovanské paremiologické dědictví / Západoslovanská rčení / Východoslovanská přísloví a pořekadla v pohledu od češtiny / Východoslovanská rčení v pohledu od češtiny**; Ostravská univerzita, Filozofická fakulta, Ostrava 2010–2019

Cena poroty za slovník**1. místo**

Helgi Haraldsson: **Česko-islandský slovník / Tékknesk-íslensk orðabók**; vydavatelství LEDA, Voznice 2021

a

Ivana Kolářová, František Štícha: **Slovník univerbizátů (zjednoslovněných názvů)**; vydavatelství Academia, Praha 2020

2. místo

Eva Mrhačová: (soubor publikací) **Západoslovanské paremiologické dědictví / Západoslovanská rčení / Východoslovanská přísloví a pořekadla v pohledu od češtiny / Východoslovanská rčení v pohledu od češtiny**; Ostravská univerzita, Filozofická fakulta, Ostrava 2010–2019

a

Elektronický meteorologický slovník; ČMeS Česká meteorologická společnost

3. místo

Kol. autorů: **Čínsko-český slovník**; vydavatelství Lingea, Brno 2021

Cena poroty za encyklopedii přírodovědnou**1. místo**

Hadoram Shirihai, Lars Svensson: **Ptáci: Pěvci Evropy, Blízkého východu a severní Afriky – 1. + 2. svazek**; vydavatelství Universum (EUROMEDIA GROUP, a. s.), Praha 2021

2. místo

Petr Zajíček: **Krasové oblasti střední a severní Moravy a Slezska**; vydavatelství Academia, Praha 2020

3. místo

Kol. autorů: **Blanokřídílí české a slovenské republiky II. – Širokopasí**; vydavatelství Academia, Praha 2020

Cena poroty za encyklopedii historickou**1. místo**

Jiří Padevět: **Kronika protektorátu**; vydavatelství Academia, Praha 2021

2. místo

Vladimír Segeš, Tomáš Klubert, Matej Medvecký: **Encyklopédia vojen. Od najstarších čias po súčasnosť**; vydavateľstvo Ikar a. s., Bratislava 2020

3. místo

Martin Franc, Věra Dvořáčková a kol.: **Dějiny československé akademie věd I (1952–1962)**; vydavatelství Academia, Praha 2020

a

Danuta Czechová: **Kalendář událostí v KT Auschwitz**; vydavatelství Academia, Praha 2021

Cena poroty za encyklopedii výtvarnou**1. místo**

Kateřina Kubínová, Klára Benešová (eds.): **Imago, Imagines**; vydavatelství Academia, Praha 2020

2. místo

Bohumil Samek, Kateřina Dolejší (eds.): **Umělecké památky Moravy a Slezska, 3. díl, o/p. 2 svazky**; vydavatelství Academia, Praha 2021

3. místo

Renáta a Jan Sedláčkovi: **Toalety, nočníky a jiné souvislosti**; Muzeum historických nočníků a toalet, Praha 2020

Čestná uznání

Martina Ireinová, Petra Přadková (eds.): **Slovanský jazykový atlas, svazek 9**; vydavatelství Academia, Praha 2020

Jiří Rambousek: **Od Elišky k Alence¹**, Čtyři české překlady Alenky v říši divů Lewise Carrolla; vydavatelství Books & Pipes, Brno 2020

Maxim Beliafski: **Špatnej česko-ruský slovník / Plochoj češsko-russkij slovar / Uncensored 18+**; Powerprint, Praha 2021

(převzato z bulletinu ToP JTP)

Zdroj: www.veda.sav.sk, www.jtpunion.org, www.academia.cz. **Fotografie:** *archív JTP a KST ČR*

¹ Carrollova Alenka v říši divů (Lewis Carroll, vl. jménem Charles Lutwidge Dodgson), fenomén světové literatury, vyšla anglicky poprvé v roce 1865 (Alice's Adventures in Wonderland), česky v letech 1902 a 1904. To se však Alenka ještě nejmenovala Alenka – v překladech Jana Váni a Jaroslava Houdka to byly Eliška a Evička. Obě tyto české verze víceméně zapadly. Opravdu dobře známá tak u nás byla kniha až od roku 1931 v novém překladu Jaroslava Čiáře, který hlavní postavu pojmenoval Alenka.

ZE ZASEDÁNÍ VALNÉ HROMADY EULITA

Po dvouleté odmlce, kdy kvůli pandemii covid-19 nebylo možno pořádat prezenční setkání zástupců členů Evropské asociace právních tlumočnicků a překladatelů EULITA a veškerá jednání musela probíhat pouze online, se v březnu 2022 v Paříži konala prezenční 12. valná hromada EULITA. Organizace, jejichž zástupci se jednání valné hromady nemohli účastnit prezenčně, mohly sledovat jednání online, avšak neměly možnost hlasovat

Ilona Šprcová

Za KST ČR se jednání valné hromady zúčastnili Michal Chuchút, předseda, a Ilona Šprcová, členka představenstva KST ČR.

Ze zprávy výkonného výboru EULITA o činnosti v roce 2021 vybíráme body, které nás nejvíce zaujaly:

Výkonný výbor (ExCom) konstatoval, že jeho činnost byla v roce 2021 do značné míry ochromena pandemií Covid-19 a omezeními přijatými jednotlivými státy EU. Proto byla všechna zasedání ExCom vedena online. Předsedkyně Eulity, paní Daniela Amodeo Perillo, měla několik online prezentací o Eulitě a jejím poslání pro členy jejích členských organizací, konkrétně se jednalo o Chorvatsko, Itálii, Francii, Slovinsko a Řecko.

Od založení Eulity je její předseda/předsedkyně členem asociace právníků působících v trestních věcech Fair Trials/LEAP (Legal Experts Advisory Panel for Fair Trials – Poradní panel právních odborníků pro spravedlivé procesy). V roce 2021 se předsedkyně účastnila 7 online akcí, kde hovořila o roli tlumočnicků v trestních řízeních.

Pokračovaly práce na mezinárodních projektech NetPraLat a Capisce, které byly úspěšně završeny. Česká republika do těchto projektů nebyla zapojena.

ECBA (European Criminal Bar Association – Evropská asociace obhájců v trestních věcech) vydala leták/příručku o obhajobě pro osoby zatčené na základě Evropského zatýkacího rozkazu. Na žádost ECBA se Eulita obrátila na své přidružené členy (univerzity v členských zemích EU – z ČR je přidruženým členem Eulity Ústav translatologie FF UK) se žádostí o překlad tohoto letáku do všech jazyků EU. Bylo dodáno 20 jazykových verzí (včetně češtiny), které jsou nyní zveřejněny na webových stránkách ECBA a Eulity: <https://www.eulita.eu/en/2022/01/30/voluntariat-project-european-arrest-warrant/>

S předsedou Svazu ST a SP Bádenska-Württemberska, Evangelem Dumanidiem

Předsedkyně Eulity vedla během roku jednání s EJTN (European Judicial Training Network – Evropská síť justičního vzdělávání), kdy představila potřeby právních tlumočnicků a návrhy na zlepšení spolupráce mezi tlumočnickými a všemi subjekty působícími v oblasti soudnictví.

Eulita spolupracuje s mezinárodní organizací ISO, kde má status styčné organizace. Tedy nemůže o přijímaných standardech hlasovat, může pouze jejich návrhy komentovat. Standardy ISO nejsou povinné, ale mohou být užitečné při prosazování kvality tlumočení a překladů (především v těch státech, které nemají jasně stanovená kvalifikační kritéria pro jmenování ST a SP). Soudního tlumočení a soudních překladů se týkají standardy 20228:2019 a 20771:2020. V ČR byla přijata norma ČSN ISO 20228:2019. KST ČR se podílela na překladu do českého jazyka. Přijetí normy 20771:2020 je zvažováno. Zda bude přijata a kdy, však zatím není známo.

V diskusi zmínila předsedkyně Eulity zájem o obnovení prací na projektu LIT Search (první část probíhala v letech 2014–2016 a KST ČR do ní byla aktivně zapojena), aby mohla být spuštěna plánovaná jednotná evropská databáze soudních tlumočnicků. To však vyžaduje sjednocení kvalifikačních podmínek v jednotlivých členských státech, aby byla zajištěna nejvyšší možná kvalita tlumočení a překladů

prováděných soudními tlumočníky a překladateli uvedenými v databázi.

Za největší přínos prezenční účasti na zasedání valné hromady EULITA však považuji osobní setkání se zástupci členských organizací a navázání na dřívější kontakty, obnovení vztahů a spolupráce. Např. Evangelos Doumanidis, předseda Svazu soudních tlumočnicků a soudních překladatelů z Bádenska-Württemberska, byl velmi potěšen informací, že jsme využili jimi poskytnutý manuál pro práci soudců s tlumočníky, inspirovali se jím a vydali svou publikaci „Tlumočnick v soudní síni“. Hned nabídl pro inspiraci další publikaci, kterou jejich organizace vydala – o strojovém překladu a rizicích s ním spojených. Představenstvo KST ČR se s ní seznámí a zváží možnost vydat nějakou podobnou publikaci i pro české soudní překladatele. Nebo Margareta McKenna ze švédské asociace soudních tlumočnicků a překladatelů Rättstolkarna nám poskytla anglickou verzi švédského dokumentu „Instrukce pro práci soudů s tlumočníky“. Tuto publikaci také hodlá představenstvo důkladně prostudovat a případně se pokusí některá z pravidel prosadit i v českém prostředí.

Také jsme se zástupci výkonného výboru Eulita diskutovali možnosti dalších společných projektů financovaných z fondů EU. Problém spočívá v tom, že aby Evropská komise nějaký projekt schválila, je potřeba, aby vedoucím/koordinátorem projektu byla finančně zajištěná organizace. Eulita takové postavení ani potřebné prostředky nemá. Proto ve všech projektech organizovaných Eulitou byla koordinátorem projektu vždy nějaká univerzita nebo státní instituce. Pokud by se nám podařilo oslovit finančně zajištěnou instituci, která by byla ochotna se stát koordinátorem takového projektu, jistě bychom našli další organizace z řad členů Eulity, které by měly zájem se do takového mezinárodního projektu zapojit. Výbor Eulity je připraven případný navrhovaný projekt podpořit a prosadit jeho realizaci u Evropské komise.

Na konferenci na téma „Etika a profesionální jednání, dobrá praxe a profesní tajemství“, která se konala v předvečer valné hromady, zaznělo celkem 11 příspěvků. Některé byly hodně teoretické a zabývaly se spíše obecnými principy etiky tlumočnicka a překladatele, jiné byly spíše z praxe a z tohoto hlediska dosti zajímavé. Článek přibližující nejzajímavější příspěvky z konference přineseme v příštím čísle bulletinu Soudní tlumočnick.

MLADÝ JERONÝM 2022

Akce JTP doplňující již mnoho let podzimní Jeronýmovy dny, určená především pro mladé a začínající tlumočníky a překladatele

Eva Gorgolová

V sobotu 9. dubna 2022 se konal tradiční Mladý Jeroným (Jarní balíček), doplňující již mnoho let podzimní Jeronýmovy dny, který je určen především pro mladé a začínající tlumočníky a překladatele, jakož i studenty překladatelství a tlumočnictví z celé republiky. Letos se konal prezenčně i online (dříve prezenčně, v době covidu pouze online)

Akce se konala za účasti celého vedení Jednoty překladatelů a tlumočnicků v čele s předsedkyní Amalaine Diabovou, Petra Kautského, Aleny Šourkové, Andree Webera, který se staral o technické zázemí, a celou akci moderovala místopředsedkyně JTP Edita Jiráková.

Nejprve se uskutečnily přednášky pro tlumočníky, a to přednáška o přípravě na tlumočení zkušené Veroniky Sejkorové a po ní následovala přednáška „Jak nastartovat svůj hlas“ Marty Uhlířové. Po nich následovala též velice pěkná

přednáška kolegyně Alžběty Malkovské „Jak fakturovat do zahraničí“. Pro mě sice nic nového, mnoho let jsem byla plátce DPH, nyní jsem jen identifikovaná osoba, ale ocenila jsem, jak bylo začínajícím kolegům prezentováno, jaké náležitosti má mít faktura pro zahraniční subjekt, jaké jsou povinnosti plátce DPH, resp. identifikované osoby, jaký nejlepší způsob platby honoráře zvolit pro klienty mimo EU a mnoho dalšího.

Jelikož už netlumočím, a na trhu a profesi se věnuji více než 30 let, pro mě byla asi nejzajímavější přednáška Tomáše Svobody, ředitele Ústavu translologie, a také člena výboru a rady JTP, o posteditaci výstupů strojového překladu a s tím souvisejícími ISO normami.

Jako vždy byla tato akce JTP velmi vydařená a chválná.

NA CESTĚ K DIGITALIZACI PŘEKLADATELSKÝCH ÚKONŮ V OBLASTI SOUDNÍHO PŘEKLADU

Počátkem února se v sídle KST ČR konal seminář na téma: elektronický podpis, časová razítka, datové schránky, úkony v elektronické podobě

Petra Kameníková

Aby se soudním tlumočnickům a soudním překladatelům dařilo plně využívat IT vymožeností dnešní doby i v oblasti soudního překladu, je třeba být dobře připraven a osvojit si nové způsoby překladatelské práce.

Komora soudních tlumočnicků a soudních překladatelů ČR, jejímž jedním z hlavních cílů je vzdělávání svých členů, proto připravila seminář seznamující účastníky s výhodami překladatelského úkonu v elektronické podobě, provedla je všemi kroky na cestě k získání elektronického podpisu, časového razítka a inspirovala praktickou ukázkou tohoto úkonu.

Předávání cenných poznatků zkušenějších kolegů těm méně zkušeným, či prozatím skeptickým a nedůvěřivým, je výrazem kolegiality členů Komory.

Překladatelský úkon v elektronické podobě se pomalu, ale jistě stává praktickým a vysoce efektivním způsobem vyhotovení nejen „běžných“ překladů, ale zejména překladů s ověřením. Elektronická forma zadávání a odevzdávání překladu je výhodná pro všechny strany – zadavatele i zhotovitele. Ačkoliv nový zákon o soudních tlumočnicích a soudních překladatelích¹ výslovně umožňuje za dodržení zákonem přesně stanovených podmínek vyhotovit soudní překlad v elektronické podobě², bude-li s tím zadavatel souhlasit, čelí soudní překladatelé ve své praxi překážkám ze strany orgánů veřejné moci přistupujících k elektronickým překladům neochotně a nedůvěřivě. Většinou OVM (*orgány veřejné moci*) tuto formu zhotovení a priori zavrhnou s odůvodněním, že „... listinná forma bude, pane soudní překladateli, naprosto vyhovující. Překlad

Čím více budeme sami schopni elektronické úkony provádět, tím více bude snaha o získání zadavatelů na stranu STP úspěšnější

v elektronické podobě by byl pro použití „tam a tam“ nevyužitelný, a tudíž je pro nás zbytečný...“ Přičemž tento postoj je zcela v souladu se zákonem, jež podmiňuje elektronický úkon souhlasem zadavatele.

Je to typický „začarovaný kruh“, zákon elektronický úkon povoluje, ale na druhou stranu ho většinou OVM odmítají, nebo snad nemohou, odsouhlasit. Digitalizaci naproti jde evropské nařízení eIDAS³, nová vláda České republiky dokonce proces digitalizace státní správy zařadila do svého programového prohlášení. Jistě již brzy nastane doba, kdy se elektronické úkony stanou samozřejmou součástí práce soudního překladatele, stejně jako se jí stane elektronická evidence úkonů. Než bude tento nelehký proces plně zaveden do praxe, máme alespoň prostor pro naši vlastní přípravu a vzdělávání se v této oblasti. Využijme ho proto efektivně.

¹ Zákon č. 354/2019 Sb., o soudních tlumočnicích a soudních překladatelích ve znění zákona č. 166/2020 Sb.

² Dle zákona č. 354/2019 Sb., o soudních tlumočnicích a soudních překladatelích § 27 odst. 2 je stanoveno, že: „Překladatelský úkon lze provádět pouze písemně. Provádí-li se překladatelský úkon v listinné podobě, musí být každé jeho vyhotovení vlastnoručně podepsané a musí být připojen otisk překladatelské pečeti. Provádí-li se překladatelský úkon v elektronické podobě, musí být dán souhlas zadavatele. Zároveň musí být každé jeho vyhotovení podepsáno kvalifikovaným elektronickým podpisem, musí být připojen certifikát pro elektronický podpis, na kterém je kvalifikovaný elektronický podpis založen a který obsahuje jméno překladatele a označení „překladatel“, a musí být opatřen kvalifikovaným elektronickým časovým razítkem. Certifikát, na kterém je založeno elektronické časové razítko, musí mít platnost nejméně 5 let ode dne provedení překladatelského úkonu.“

³ eIDAS („elektronická identifikace a trust Services“) je nařízením EU č. 910/2014 o elektronické identifikaci a důvěryhodných službách pro elektronické transakce na vnitřním evropském trhu, jež obsahuje informace o související právní úpravě o el. podpisu, el. pečeti, el. časového razítka a o dalších souvisejících službách.

Takovou možností byla účast na celodenním semináři Komory konaném dne 5. 2. 2022 v sídle Komory na Senovážném náměstí, kde se celkem sešlo prezenčně a online 118 účastníků. V první části seznámil Mgr. Michal Chuchút, LL.M., předseda představenstva KST ČR, soudní tlumočnický a překladatel jazyka německého, účastníky semináře, jak získat elektronický podpis a s ním související kvalifikovaný podpisový prostředek, kvalifikované časové razítko a jak komunikovat prostřednictvím datové schránky. Velmi názornou formou byli účastníci informováni o všech legislativních pravidlech a o způsobech, jak žádat o certifikát k elektronickému podpisu, jak a kde si opatřit kvalifikovaný podpisový prostředek a jak zajistit, aby vše dohromady správně fungovalo („podepisujeme a razítkujeme“). Zákonem č. 255/2019 („změnový zákon“) byly státem zřízeny datové schránky pro STP, a to automaticky bez nutnosti žádosti. OVM by měly primárně komunikovat prostřednictvím datových schránek (DS), přičemž se předpokládá, že uživatelé DS si jejich použití osvojí intuitivně. Z praxe je zřejmé, že mnoho „povinných“ uživatelů neumí s DS pracovat, v důsledku čehož se mohou dostat do prekérních situací, které mohou, například v případě nekontrolování doručených zpráv, skončit i pokutou za nedodání překladu zadaného datovou schránkou či za nedostavení se k soudnímu jednání, na něž byl soudní tlumočnický příbrán na základě doručení ustanovení datovou schránkou. Lhostejnost a nepřipravenost se tedy může uživateli velmi vymstít.

Během semináře se účastníci naučili, jak odesílat a přijímat zprávy, jak DS prakticky a funkčně nastavit a obdrželi užitečné tipy, jak DS nejlépe využívat, aby DS nebyla naším nepřítelem, ale všestranným pomocníkem ulehčujícím život člověku, jakožto občanovi.

V odpolední praktické části semináře nejprve Mgr. Petra Kameníková, soudní tlumočnice a překladatelka jazyka francouzského, vlastním příkladem ujistila účastníky, že procesem přípravy k překladatelským úkonům v elektronické podobě si musí projít každý, kdo chce jít cestou digitalizace, a že proces, který se zdá zprvu zdlouhavý,

obtěžující a nepřekonatelný, nás nakonec úspěšně dovede k cíli a zefektivnění naší práce.

Kolegyně Mgr. Lucie Rounová, soudní tlumočnice a překladatelka jazyka anglického a francouzského, předala účastníkům své bohaté zkušenosti a postřehy z praxe v souvislosti s e-úkony a ukázala postup provádění elektronického úkonu s pomocí kvalifikovaného podpisového prostředku od PostSignum pečlivě krok za krokem.

Kolegyně Mgr. Jana Lavičková, soudní tlumočnice a překladatelka jazyka francouzského a německého, se podělila s účastníky se svými zkušenostmi a postřehy z praxe při zhotovení elektronického úkonu za pomoci občanského průkazu s čipem. Rovněž vysvětlila praktický přínos OP s čipem a podrobně informovala, jak efektivně pracovat se čtečkou karet, či s aplikací eObčanka a názorně předvedla, jak zhotovit konkrétní překladatelský úkon v elektronické podobě s těmito nástroji.

Pusťme se bez obav do elektronických úkonů. Uvidíte, že efekt za tu, leckdy i namáhavou, cestu stojí. Komora je připravena být vám na této cestě dobrým průvodcem a erudovaným rádcem.

MINIANKETA

1. Použili jste někdy zaručený podpis k podepisování dokumentů či e-mailů? **ANO – NE**
2. Vyhotovili jste již někdy nějaký elektronický soudní překlad? **ANO – NE**
3. Vyhotovili jste jich více než deset? **ANO – NE**
4. Obdrželi jste již ze strany OVM požadavek na překladatelský e-úkon? **ANO – NE**

Elektronické verze Soudního tlumočnicka v barevném provedení jsou volně ke stažení na webových stránkách KST ČR www.kstcr.cz/cz/bulletin

PRACOVNÍ PODMÍNKY SOUDNÍCH TLUMOČNÍKŮ A PŘEKLADATELŮ V NĚMECKU

Téma uvedené v nadpisu tohoto článku bylo předmětem přednášky pro Komoru soudních tlumočnicků a soudních překladatelů České republiky, kterou autorka přednesla na webináři v únoru letošního roku. Autorka se soustředila především na situaci v Berlíně, kde působí, ale přináší srovnání i s dalšími spolkovými zeměmi

Iva Wolter

Allgemein beeidigt, allgemein vereidigt, allgemein ermächtigt, ermächtigt, öffentlich bestellt – různé pojmy, které v německé právní úpravě označují soudního tlumočnicka nebo překladatele. Každá spolková země má své vlastní právní předpisy.

Přednáška pro Komoru soudních tlumočnicků a soudních překladatelů České republiky

V rámci online přednášky pro KST ČR, která se uskutečnila 16. února 2022, jsem se proto při popisování pracovních podmínek soudních tlumočnicků a překladatelů v Německu soustředila na aktuální situaci v Berlíně, kde od roku 2010 působím.

Jelikož jsem po studiu translatologie češtiny, němčiny, polštiny na univerzitě v Lipsku pracovala několik let v Sasku a často tlumočím v Braniborsku, nebo dojíždím k soudům v Meklenbursku-Předním Pomořansku, Sasku-Anhaltsku a Dolním Sasku, znám pracovní podmínky i v těchto spolkových zemích. Vrchní zemský soud v Drážďanech mě jmenoval „öffentlich bestellte und allgemein beeidigte Übersetzerin“, v Berlíně se používá označení „allgemein beeidigte Dolmetscherin und ermächtigte Übersetzerin“, a to vždy ve spojení s konkrétními cizími jazyky.

Seznam soudních tlumočnicků a soudních překladatelů v Německu

Jmenování v jedné spolkové zemi platí podle § 189 odst. 2 zákona o soustavě soudů (Gerichtsverfassungsgesetz) pro celé Německo. Na webových stránkách www.justiz-dolmetscher.de je zveřejněn seznam všech soudních tlumočnicků a překladatelů umožňující jejich snadné vyhledávání podle různých kategorií. Ve všech spolkových zemích se rozlišuje mezi překladatelským a tlumočnickým úkonem, a pokud například nechcete tlumočit, můžete vykonávat pouze funkci soudního překladatele.

Právní terminologie

Zajímavé je, že některé spolkové země od žadatelů o výkon těchto povolání vyžadují právní znalosti (Brémy, Dolní Sasko, Hamburk, Porýní-Falc, Severní Porýní-Vestfálsko a Šlesvicko-Holštýnsko), zbylých 10 zemí však nikoliv. Pokud se taková kvalifikace vyžaduje, pak se týká pouze právnické němčiny. Dolní Sasko například definuje splnění této podmínky tak, že žadatel musí správně rozumět právním pojmům především z oblasti občanského, trestního a správního práva včetně příslušného procesního práva a dokázat je adekvátně přeložit.

Podmínky pro jmenování soudním tlumočnickem a překladatelem v Berlíně

Jelikož se neliší pouze označení soudních tlumočnicků a překladatelů v jednotlivých spolkových zemích, ale i celé řízení o jmenování, popsala jsem v přednášce podmínky platné v současné době v Berlíně.

Žádost se podává u zemského soudu (Landgericht Berlin) a je nutné doložit odbornou způsobilost a osobní kvalifikaci (bezúhonnost a ochotu být soudům k dispozici v krátkém časovém horizontu). Tlumočnick musí mít složenou tlumočnickou zkoušku u Státního zkušebního úřadu (Staatliches Prüfungsamt), nebo na některé univerzitě v Německu či v zahraničí, je-li uznána jako rovnocenná. Pokud žádná univerzita nebo zkušební úřad státní zkoušku pro příslušný jazyk nenabízí, může tlumočnick prokázat jazykové a tlumočnické dovednosti jiným způsobem. Pro překladatele platí obdobně složení překladatelské zkoušky.

Je zajímavé, že praktické zkušenosti se v Berlíně vyžadují pouze u tlumočnicků. Nikde však není přesně stanoveno, jak dlouhá taková tlumočnická praxe musí být. Příslušná berlínská vyhláška platí od 5. února 2010, kdy se v Berlíně začalo rozlišovat mezi tlumočnickými a překladateli. Její platnost končí 31. prosince 2022, jelikož od 1. ledna 2023 bude

účinný zcela nový spolkový zákon o soudních tlumočnicích (Gerichtsdolmetschergesetz).

Zákon o soudních tlumočnicích

Do 12. prosince 2024 bude platit přechodné období, ve kterém budou moci vykonávat tlumočnickou činnost pro soudy a jiné státní orgány i dosavadní soudní tlumočnicki. Po tomto datu bude všech přibližně 12 800 soudních tlumočnicků – nikoliv však soudních překladatelů – vyškrtáno ze seznamu. Původním účelem spolkového zákona bylo sjednocení předpisů upravujících jmenování soudních tlumočnicků. Terčem kritiky je, že v tomto zákoně není zakotvena výjimka pro dosavadní soudní tlumočnicki, kterým by bylo za určitých podmínek umožněno vykonávat i nadále činnost, a nová pravidla by se aplikovala pouze na budoucí uchazeče. To bude mít za následek, že se úplně všichni současní soudní tlumočnicki budou opět muset podrobit náročnému procesu jmenování, podat novou žádost a splňovat nové podmínky, jakými jsou mj. odborná způsobilost (tedy složená tlumočnická zkouška a znalost právního jazyka). Poměrně velká část soudních tlumočnicků bude muset absolvovat zkoušky za účelem potvrzení kvalifikace, kterou nasbírali mnohaletou tlumočnickou činností pro soudy a jiné státní orgány. Tato nedůvěra ve schopnosti dosavadních zkušených kolegů je o to závažnější, že pro celou řadu cizích jazyků, které se vyžadují u soudů, neexistují studijní programy umožňující složení požadované zkoušky. A pokud existují, tak jejich náplní v naprosté většině případů není přezkušování tlumočnických dovedností nutných pro práci u soudů. Současně chybí pro některé jazyky dostatek zkoušejících a nedostatečná je i kapacita státních zkušebních úřadů pro takové množství zájemců. Dokud nebudou vytvořeny nezbytné rámcové podmínky pro splnění požadavků tohoto zákona, hrozí ke dni vyškrtnutí dosavadních tlumočnicků ze seznamu, že státním orgánům nebude k dispozici dostatek řádně jmenovaných soudních tlumočnicků. Možným řešením bude přesvědčit spolkové vlády v jednotlivých zemích, které musí tento spolkový zákon implementovat do svého právního řádu, jaké důsledky to bude mít pro soudní systém a jakou (i finanční) výhodou jsou zkušení tlumočnicki.

Odměna za výkon tlumočnické a překladatelské činnosti

Výše odměn za soudní tlumočení a soudní překlady je upravena spolkovým zákonem o soudních odměnách a náhradách (Justizvergütungs- und -entschädigungsgesetz – JVEG). Hodinová sazba za tlumočení u německých soudů činí 85 EUR, přičemž se počítá doba od opuštění kanceláře až po návrat zpět do kanceláře. Za tlumočení v neděli a o svátcích a v době od 23 do 6 hodin se hradí

Iva Wolter

Iva Wolter je diplomovaná překladatelka a soudní tlumočnice jazyka českého, německého a polského. Rodačka z Prahy vystudovala

překladatelství a učitelství němčiny jako cizího jazyka na univerzitách v Lipsku a Varšavě. Na Univerzitě Karlově absolvovala doplňkové studium pro soudní tlumočnicki a překladatele. Od roku 2007 působí jako překladatelka a tlumočnice na volné noze. V současné době žije v Berlíně a pracuje pro soudy a další orgány veřejné moci, advokátní kanceláře, malé a střední podniky. V roce 2019 ji Státní zkušební úřad pro překladatele v Berlíně jmenoval členkou zkušební komise. Své znalosti a zkušenosti předává dál i prostřednictvím přednášek a odborných článků.

přírážka 20 %. Příprava na tlumočení se neplatí. Tlumočnickovi náleží také náhrada cestovních výdajů (jízdenka nebo 0,42 EUR/km). Zruší-li soud jednání jeden nebo dva dny před termínem, má tlumočnick nárok na úhradu dvou hodin. V § 11 JVEG je upravena výše odměn za soudní překlady. Základní sazba činí 1,80 EUR/normořádek (55 znaků včetně mezer), je-li výchozí text v editovatelné podobě. Jinak platí zvýšená sazba 1,95 EUR. Pokud je text zvláště náročný, obsahuje velké množství odborných výrazů, je špatně čitelný, urgentní nebo se překládá do exotického jazyka, navýší se základní sazba na 1,95 EUR a zvýšená sazba na 2,10 EUR. Minimální odměna činí 20 EUR.

Mimosoudní tlumočení

Kromě soudů se soudní tlumočnicki vyžadují vždy u notářů (např. při koupi nemovitosti, založení společnosti, převodu obchodních podílů, v dědickém řízení) a na policii, kde se tlumočí především výslechy a odposlechy. V některých případech se soudní tlumočnick požaduje i na úřadech. Jde přitom především o právní jednání se závažnými právními následky jako uznání otcovství na úřadě péče o mládež (Jugendamt) nebo uzavření manželství na matričním úřadě. Bez soudního tlumočnicka se klient obejde při komunitním tlumočení např. na pracovních úřadech, ve školách, zdravotních zařízeních, v azylovém řízení nebo při práci pro neziskové organizace a samozřejmě u konferenčního tlumočení a v jiných případech.

Tlumočení na zemské policii v Berlíně a Braniborsku

Soudní tlumočníci, kteří chtějí pracovat pro zemskou policii, se musí nechat zapsat na zvláštní seznam soudních tlumočnicků. Policie v Berlíně a v Braniborsku vyžaduje bezúhonnost, ochotu být ihned k dispozici a jmenování soudním tlumočnickem. Každých pět let probíhá kontrola splnění těchto podmínek. Braniborská policie – podle mých informací jako jediná zemská policie v Německu – odměňuje tlumočníky a překladatele podle zákona o soudních odměnách a náhradách. V Berlíně tomu tak není a v jiných spolkových zemích je podle stížností kolegů situace ještě mnohem horší. Berlínská policie rozlišuje, zda k tlumočnickému úkonu dojde z pověření státního zastupitelství nebo bez něj. Když se tlumočí v trestním řízení na základě nařízení státního zastupitelství nebo v přestupkovém řízení, poskytuje se odměna podle JVEG. Tlumočí-li se výslech na policii bez pověření státního zástupce, což bývá převážná většina tlumočených situací, uplatňuje policie vyhlášku, ve které je výše odměny stanovena na 55 EUR za hodinu tlumočení. Jako náhrada za čas strávený na cestě – bez ohledu na to, jak dlouho cesta po velkém Berlíně skutečně trvá – se hradí paušální částka ve výši 45 EUR plus 10 EUR jako paušální náhrada cestovních výdajů. Za překlady si překladatel může naučtovat pouhých 1,25 EUR za normoádek. Rozlišování, zda se tlumočí z pověření státního zástupce či bez něho, je z pohledu tlumočnicka poněkud absurdní, protože náročnost tlumočnického výkonu se neliší.

Ověřený překlad

Jak vlastně vypadá ověřený překlad v Německu? I zde platí, že neexistují jednotné předpisy a každá spolková země má vlastní pravidla, která někdy dokonce nejsou ani kodifikována. V Berlíně jsme například nedostali žádné písemné pokyny, jak vyhotovovat ověřené překlady. Řídím se proto instrukcemi, které jsem obdržela v Sasku, neformálními informacemi od zaměstnanců zemského soudu a poznatky získanými od kolegů. Na rozdíl od Saska nemám v Berlíně ani předepsáno, jak má vypadat razítko překladatele nebo překladatelská doložka. Jednou z věcí, které naopak předepsané jsou, je označení překladu jako „bestätigte Übersetzung“, nikoliv „beglaubigte Übersetzung“. „Beglaubigen“ – tedy ověřovat – smí pouze úřady a notáři. Překladatelé potvrzují správnost a úplnost překladu. Rovněž máme v Berlíně výslovně zakázáno psát do překladatelské doložky, zda byl k překladu předložen originál, jednoduchá kopie, ověřená kopie apod. Naopak v Sasku nebo i v jiných spolkových zemích je nutné tuto skutečnost uvést. Ani sešívání ověřeného překladu s kopií výchozího textu není nutné či dokonce předepsané. V Berlíně a Sasku je

však na rozdíl od České republiky úzus sešítí v pořadí ověřený překlad, překladatelská doložka a až nakonec kopie výchozího textu. Sešítí s originálem dokumentu se nikde nevyžaduje.

Elektronické překlady

Digitalizace německé justice v porovnání s Českou republikou poněkud pokulhává, a odráží tak v současné době všeobecně špatný stav digitální transformace v Německu. Elektronické překlady jsou tedy hubbou budoucnosti. Reforma justice probíhá velmi pomalu a momentálně jsme ve stádiu zasílání urgentních překladů (například příkazu k zatčení do 48 hodin) předem faxem a následně poštou. Datové schránky nemáme. Pouze pro komunikaci advokátů se soudy, úřady a mezi sebou existuje tzv. zvláštní elektronická datová schránka pro advokáty (besonderes elektronisches Anwaltspostfach = beA), jejíž používání je pro advokáty od 1. ledna 2022 povinné. Platí to však pouze pro civilní, pracovní, finanční, sociální a správní soudy. Zavedení elektronických spisů v trestních věcech je teprve v plánu. I tlumočení na dálku se zatím týká pouze občanských soudních řízení.

Překladatelské agentury

I když mají soudy k dispozici seznam soudních tlumočnicků a překladatelů, pověřují někdy výkonem tlumočnické a překladatelské činnosti agentury. Za sebe musím říci, že v tomto ohledu máme v Berlíně štěstí. V jiných spolkových zemích převažuje zadávání zakázek překladatelským agenturám, které si ponechají až 50 procent sazby JVEG pro sebe, aniž by soudním překladatelům a tlumočnickům poskytovaly nějakou přidanou hodnotu, která by ospravedlňovala tak vysokou marži. Soudy tedy platí zákonné sazby a ulehčují si práci zavoláním jedné překladatelské agentury nabízející všechny světové jazyky. Velkým problémem v celé řadě spolkových zemí je také nadměrné využívání ustanovení § 14 JVEG, které umožňuje uzavírání rámcových smluv s překladateli, tlumočníky nebo překladatelskými agenturami za podstatně nižší než zákonem stanovené sazby. Takový tlak na cenu samozřejmě vede k tomu, že profesionální soudní tlumočníci a překladatelé nejsou orgánům činným v trestním řízení za těchto podmínek k dispozici. Využívání služeb kvalifikovaných soudních tlumočnicků a soudních překladatelů je však v zájmu těchto orgánů, právního státu i celé společnosti.

Tlumočník ad hoc

U soudů je situace ještě horší v tom smyslu, že soudce může jmenovat tlumočnicka ad hoc. Stává se tedy, že agentury posílají k soudu levné „tlumočníky“ a soudce není schopen během několika minut provést tak rozsáhlou lustraci

tlumočnicka a ověřit jeho kvalifikaci, jak k tomu normálně dochází v rámci řízení o jmenování soudním tlumočnickem. Taková praxe může mít za následek nekvalitní tlumočnický výkon, který může znevýhodnit osoby neovládající jazyk, v němž řízení probíhá.

BDÜ

Na tyto a další problémy v překladatelské branži se snaží upozorňovat profesní sdružení tlumočnicků a překladatelů v Německu BDÜ (Bundesverband der Dolmetscher und

Übersetzer e.V.). Prosazování zájmů tlumočnicků a překladatelů je jedním z hlavních cílů této organizace sdružující více než 7 500 členů.

Prezentace ke stažení

Prezentaci, kterou jsem měla na přednášce, naleznete na mých webových stránkách www.dolmetschbar.de nebo si ji můžete stáhnout z mého profilu na platformě SlideShare <https://de.slideshare.net/Dolmetschbar>.

TLUMOČENÍ U ŠVÉDSKÉHO SOUDU 1. STUPNĚ – PŘÍKLAD DOBRÉ PRAXE

*V prosinci roku 2021 jsem měla možnost se zúčastnit přes platformu Zoom semináře s názvem *How a court in Sweden led the way to higher standards in court interpreting, a success story*. Akci společně pořádaly organizace EULITA a Rättstolkarna, švédská profesní organizace sdružující soudní tlumočnický. V tomto článku bych ráda stručně shrnula obsah prezentace a doplnila ji obecnými informacemi o soudním tlumočení a překladu ve Švédsku*

Renata Kaplická

Soud ve Švédsku

Soudkyně Obvodního soudu Södertörn (Södertörns tingsrätt) paní Karin Påle Bartes nám ve své prezentaci přiblížila, jakým způsobem funguje u tohoto soudu tlumočení, proč zajištění dobré tlumočnické praxe a dobrých podmínek pro tlumočnický výkon považují u tohoto soudu za důležité a jak se povědomí o důležitosti kvalitního tlumočení pokoušejí předávat dál mezi ostatní švédské soudy. Paní soudkyně hovořila ve své mateřštině a její projev byl simultánně tlumočen do angličtiny a francouzštiny, přítomní kolegové v závěru velmi oceňovali profesionální výkon tlumočnic.

Södertörns tingsrätt je jedním z největších švédských soudů s přibližně 240 zaměstnanci. V jeho obvodu, který pokrývá část kraje Stockholm (jak některé čtvrti vnitřního města, tak okolní obce), žije přibližně 630 000 obyvatel. Roční nápad je zhruba 20 000 věcí, z toho 60% tvoří trestní případy.

Soud vůči veřejnosti dlouhodobě usiluje o otevřenost a srozumitelnost, je aktivní na sociálních sítích, má i vlastní blog (www.domarbloggen.se), kam přispívají sami soudci články, které veřejnosti vysvětlují fungování soudního

Obvodní soud Södertörn (Södertörns tingsrätt)

systému, například co je to soudní obvod, co znamená nabytí právní moci rozsudku a podobně. Na webových stránkách soudu jsou pak pravidelně zveřejňovány i novinky týkající se konkrétních případů, které by mohly zajímat novináře, a to s uvedením spisové značky nebo i včetně citací rozsudku. Soud se tak snaží poskytnout maximum informací, aniž by si je museli novináři jednotlivě vyžádat nebo si domlouvat čas pro rozhovor. Jako první v zemi také začal pořádat online tiskové konference. Veškerá sdělení jsou psána jasně a srozumitelně, za což byl soud v roce 2017 odměněn druhým místem v soutěži o „křišťálově jasný jazyk“ (Klarspråkskristallen), kterou každoročně pořádá

švédský Institut pro jazyky a kulturní dědictví (Institutet för språk och folkminnen).

Osoba, role a funkce tlumočnicka

Za klíčovou záležitost považuje paní Pále Bartes to, že je třeba si uvědomit, pro koho tlumočnick u soudu je. Běžně je tlumočnick považován za někoho, kdo je soudnímu řízení přítomen proto, aby obžalovaný nebo svědek rozuměl tomu, co se u soudu projednává, a aby tak bylo zajištěno jejich právo na spravedlivý proces. Stejně důležitý je však tlumočnick pro samotného soudce – jen s kvalitním tlumočením si může být jist, že má správné informace pro to, aby mohl v případě kvalifikovaně rozhodnout. Je tedy v zájmu soudce, aby tlumočení bylo kvalitní. Nekvalitní tlumočení může ovlivnit jeho právní rozhodování a snížit právní jistotu. Proto se u tohoto soudu snaží vždy přibírat výhradně soudní tlumočnický a k tlumočnickům nižších kvalifikací se uchylují jen v případech, kdy není dostupný žádný tlumočnick daného jazyka s nejvyšší specializací, která opravňuje tlumočit u soudu.

Nejčastěji tlumočenými jazyky jsou u Södertörns tingsrätt arabština, ruština, polština, dále pak znakový jazyk a výjimečně je potřeba i tlumočení pro hluchoslepe osoby. Paní soudkyně by považovala za užitečné, kdyby tlumočnicki nejběžnějších jazyků mohli být u soudu v zaměstnanec-kém poměru, zatím ale pracují jako osoby samostatně výdělečně činné. Pro některé jazyky může být nalezení kvalifikovaného tlumočnicka obtížné, paní soudkyně poměrně překvapivě uvedla potíže s nalezením tlumočnicka dánštiny. Někdy je nutno tlumočit do jiného než mateřského jazyka, což opět přináší problémy jednak „provozní“ (nutnost mluvit pomaleji), jednak se opět snižuje právní jistota (porozuměl svědek/obžalovaný správně otázce?). U některých jazyků také tlumočnicki odmítají tlumočit u soudu „proti“ krajanovi.

Bohužel se již stalo, že tlumočení bylo nekvalitní tak, že bylo nutno jednání odročit. Potíže tohoto druhu měli u soudu samozřejmě zejména s malými, především africkými jazyky (například se somálštinou, ve Švédsku velmi potřebnou), ale například i s bulharštinou, z našeho středoevropského pohledu nijak neobvyklou. Na nekvalitní tlumočení někdy upozornil i advokát. Proto paní Pále Bartes znovu zdůraznila, že řešením je pokud možno vždy přibírat pouze soudní tlumočnický. Toto pravidlo by měla respektovat například i policie, kde se ale bohužel častěji stává, že je přibrán tlumočnick nižší kvalifikace, a výsledný výstup

Budova Södertörns tingsrätt ve Švédsku

je více než problematický. V případě nespokojenosti s tlumočnickem je možno na něj podat stížnost ke Kammarkollegiet, což je státní organizace, která mimo jiné certifikuje tlumočnický a překladatele. To se týká případů nevhodného chování tlumočnicka v soudní síni, opakovaných pozdních příchoď a podobně. Kammarkollegiet pak takovému tlumočnickovi může i odejmout oprávnění. Paní soudkyně si však ze své praxe nevybavila žádný případ, kdy by selhání tlumočnicka bylo tak zásadní, že by vedlo například až k řízení o náhradu škody.

Pokud je to možné, snaží se u tohoto soudu vyhýbat tlumočení po telefonu opět z důvodu možné nižší právní jistoty, výjimkou bylo nedávné období pandemie covid-19, kdy tlumočení po telefonu naopak snižovalo nutnost odročování jednání z důvodu nedostavení se účastníků.

Pracovní podmínky tlumočnicků

Södertörns tingsrätt usiluje o vstřícný, partnerský přístup k tlumočnickům. Tlumočnick vždy obdrží listiny pro přípravu (například žalobu, případně další listiny). V některých složitějších případech náleží odměna za dobu přípravy na jednání. Během každé hodiny tlumočení jsou poskytovány přestávky a v případě tlumočení, které bude delší než půl dne, je vždy nutno přibrat dva tlumočnický.

Tlumočnicki zde také mají vlastní místnost pro přípravu a odpočinek.¹

Pokud se tlumočení zruší méně než 48 hodin před jednáním, má tlumočnick právo na odměnu a náhradu nákladů.

Tlumočnick nikdy nesedí vedle účastníků, ale má vlastní vyhrazené místo uprostřed. To zdůrazňuje jednak nezávislost tlumočnicka, jednak přispívá k jeho bezpečí (nejen v době pandemie). Jsou-li vzhledem k délce jednání

¹ Místnost jsme neviděli, neboť v době, kdy paní soudkyně prezentaci připravovala, v ní někdo byl. S typickou švédskou ohleduplností tedy paní Pále Bartes nechtěla rušit a zvenčí vyfotografovala pouze dveře do místnosti.

předvolání dva tlumočníci, pak jsou usazeni u sebe, mohou si radit a pomáhat si. Tlumočník má k dispozici sluchátka s mikrofonom, konkrétní technické vybavení bylo zvoleno po konzultaci se samotnými tlumočníky. Tento druh tlumočení snižuje časovou náročnost jednání.

Odměňování tlumočnicků

Tlumočníci jsou odměňováni dle částek uvedených ve vyhlášce, tlumočné je pravidelně valorizováno. Sazba za první hodinu tlumočení v nejvyšší úrovni (rättstolk, soudní tlumočník) pro rok 2022 činí 854 SEK², za každou další započatou půlhodinu pak náleží odměna ve výši 336 SEK. V případě nižší kvalifikace (auktoriserad tolk, autorizovaný tlumočník) se jedná o částky 677, resp. 259 SEK.

Dvě zbývající kategorie tlumočnicků by se u soudního jednání neměly pokud možno vůbec objevit, ale pro představu uvádím jejich odměnu: tzv. vyškolený tlumočník (utbildad tolk) obdrží za první hodinu tlumočení 576 SEK, a konečně „ostatní tlumočníci“ (bez jakéhokoliv vzdělání) obdrží 438 SEK. Všechny částky se týkají tlumočnicků, kteří jsou přibráni jako OSVČ.

Kvalifikace tlumočnicků

Soudní tlumočník je tedy ve Švédsku nejvyšší možná kvalifikace, pro kterou je nutné se nejdříve stát „autorizovaným tlumočnickem“ (pro překlady je pak nutné být autorizovaným překladatelem, profese jsou samostatné). K autorizaci je nutné složit poměrně náročnou zkoušku z jazyka i právních předpisů, autorizace je v případě překladů pro každý jazykový pár zvlášť (překladatel je pak obvykle autorizován k překladům do svého rodného jazyka). Pro jazyk český má Švédsko aktuálně 8 autorizovaných tlumočnicků, z nichž pouze 2 jsou i soudní. Autorizovaných překladatelů ze švédštiny do češtiny je celkem 5, ve směru

do švédštiny pak nalezneme pouze jedinou překladatelku. Autorizaci je nutné pravidelně vždy po 5 letech obnovovat. Pro soudní tlumočení je pak ještě nutná dodatečná kvalifikační zkouška. Paní Pále Bartes zdůraznila nutnost neustálého dalšího vzdělávání a rozvoje tlumočnicků vzhledem k tomu, že celá společnost včetně justice se také vyvíjí, objevuje se nová terminologie, jsou definovány nové trestné činy (od poloviny roku 2021 je ve Švédsku například nově definován trestný čin „barnfridsbrott“, kde trestné jednání spočívá ve skutečnosti, že někdo nezletilého vystaví situaci, kdy je svědkem násilí v blízkém vztahu).

Závěr

Na závěr paní soudkyně znovu zdůraznila celospolečenský význam soudního tlumočení (a samozřejmě i překladu, i když celá prezentace se primárně týkala tlumočení). K tomu, aby co nejvíce tlumočnicků a překladatelů bylo motivováno k vykonání příslušných zkoušek, se snaží přispívat i Södertörns tingsrätt svou dobrou praxí v oblasti tlumočení, která se postupně stává příkladem i pro další soudy. Všichni noví zaměstnanci projdou školením o problematice tlumočení a překladu, soud vydává směrnice, ke kterým se pravidelně mohou vyjádřit i samotní tlumočníci. Tyto směrnice jsou dostupné i pro ostatní soudy v zemi. Za dobrou praxí Södertörns tingsrätt (a následně dalších soudů, které ji přejaly) pak jednoznačně stojí tato paní soudkyně, která se o tlumočení zajímá, považuje ho za důležité a tlumočnický bere jako partnery. Nezbyvá než si kromě novelizace vyhlášky o odměnách přát, aby i na našich soudech pracovali tak vstřícní lidé, jako je paní Karin Pále Bartes.

Mgr. Renata Kaplická je členkou KST ČR a soudní tlumočnicí a překladatelkou švédského jazyka.

² SEK = švédská koruna, 1 SEK = 2,35 Kč (údaj o kurzu z 13. 6. 2022)

WEBOVÉ STRÁNKY KST ČR POSKYTUJÍ CELOU ŘADU MOŽNOSTÍ... www.kstcr.cz

- informace o zajímavých vzdělávacích akcích – **přihlaste se k odběru newsletteru.**
- možnost účasti na zajímavém semináři – **využijte on-line automatizovaný přihlašovací systém.**
- možnost porady s kolegy – **staňte se členem Komory a přihlaste se do „poradního chatu“.**
- informace o obsahu interních sdělení – **jste-li řádným členem KST ČR, vstupte do sekce pro členy.**
- informace pro Vaše potenciální nové zákazníky – **pravidelně aktualizujte své kontakty ve veřejném seznamu tlumočnicků KST ČR.**
- minulá vydání bulletinu Soudní tlumočnick – **uvedena v barevné verzi na webu Komory.**

PRACOVNÍ PODMÍNKY SOUDNÍCH TLUMOČNÍKŮ A SOUDNÍCH PŘEKLADATELŮ

V úvodu článku je přiblížena situace STP v Česku, následně pak aktuální situace STP ve Francii

Petra Kameníková

Řada stávajících soudních tlumočnicků působících v ČR, kteří byli jmenováni do konce roku 2020, si dnes klade otázku, zda se zapsat či nezapsat k vykonání vstupní zkoušky, kterou jim ukládá nový zákon o soudních tlumočnických a soudních překladatelích.¹ Případně se rozhodují, zda budou pokračovat pouze jako soudní překladatelé či pouze jako soudní tlumočníci, nebo jako soudní překladatelé i soudní tlumočníci. Jsou i tací, kteří zvažují činnost soudního tlumočnicka² zcela ukončit a požádat o vymazání ze seznamu STP. Nový zákon³, který nabyl účinnost ke dni 1. 1. 2021, ukládá také nové sankce pro STP, v otázkách odměn za překladatelský/tlumočnický výkon a náhrad se řídí novou vyhláškou, počínaje rokem 2021.⁴ Co se týče pracovních podmínek soudních tlumočnicků a soudních překladatelů lze konstatovat, že nový zákon je z pohledu současného vývoje v České republice, ale samozřejmě i v rámci Evropské unie, jakožto v rámci celého světa, zasaženého světovou zdravotnickou krizí a jejími ekonomickými dopady, zcela neuspokojivý. **Neuspokojivá je především platná výše odměn**, jež je nešikovně řešena cenovým rozmezím základní sazby, odměňování výkonu spojeného s dalšími vyhotoveními, výška náhrad za ztrátu času, nepřiznávání odměny za přípravu na tlumočení u soudu, **nedostatečně formulovaná možnost využití provedení elektronického překladatelského úkonu**. Nový zákon obsahuje, mimo jiné, povinnosti soudních tlumočnicků a soudních překladatelů, avšak neobsahuje již tomu odpovídající povinnosti orgánů veřejné moci vůči STP. Na stránkách Komory se lze seznámit s dokumentem *Etický kodex KST ČR*⁵, kde v bodu č. 19 jsou stručně zmíněna práva a povinnosti členů KST ČR. Oficiální dokument ze strany OVM řešící otázku práv STP zatím zformulován nebyl. Etický kodex pro soudní překladatele

a soudní tlumočníky byl například vypracován i Evropskou asociací soudních tlumočnicků a překladatelů EULITA.⁶

V současné době sílí v ČR hlasy požadující novelizaci zákona o STP s cílem zlepšit pracovní podmínky STP. V rámci této snahy se podařilo myšlenkově sjednotit profesní organizace, profesní sdružení, profesní skupiny a spolky a spolupráce probíhá na transversální úrovni. Pro lepší nastavení pracovních podmínek a jejich synchronizace s podmínkami soudních tlumočnicků a soudních překladatelů v Evropě je důležité poznat zkušenosti kolegů ze zahraničí a **inspirovat se jejich úspěšnými snahami o zlepšování pracovních podmínek**. Komora soudních tlumočnicků a soudních překladatelů ČR si je této potřeby vědoma, zajímá se aktivně o zkušenosti kolegů ze zahraničí a nabízí svým členům, aby tyto zkušenosti sdíleli společně. Pro rok 2022 je naplánována řada neformálních setkání se samotnými zahraničními kolegy, z praktických důvodů se tato setkání odehrávají, díky možnostem kyberprostoru, online na platformě Zoom. Prvním takovým setkáním v letošním roce bylo setkání s kolegyní z Francie **Klárrou Mortier, soudní překladatelkou při Odvolacím soudu v Amiens a vyučující na Université de Compiègne ve Francii**. Poděkování patří paní Mortier za přehlednou a podrobnou prezentaci i oběma členům Představenstva KST ČR, **Janě Klokočkové**, která setkání zorganizovala a moderovala, a **Martinu Mikulášovi**, který má velké zásluhy za technické zabezpečení a bezproblémový online přenos setkání. I přesto, že se setkání uskutečnilo v předvečer svátku Tří králů, 5. ledna 2022, účast byla hojná (celkem 33 účastníků) a zpětná vazba od Vás, účastníků setkání, velmi pozitivní.

1 Zákon č. 354/2019 Sb., o soudních tlumočnických a soudních překladatelích ve znění zákona č. 166/2020 Sb.

2 Dříve užívaný název „soudní tlumočnick“ označoval tlumočnicka i překladatele zároveň

3 Zákon č. 166/2020 Sb., o soudních tlumočnických a soudních překladatelích; označován jako „nový zákon“

4 Vyhláška č. 506/2020 Sb., o výkonu tlumočnické a překladatelské činnosti a vyhláška č. 507/2020 Sb., o odměně a náhradách soudního tlumočnicka a soudního překladatele

5 *Etický kodex KST ČR* – etický kodex člena Komory soudních tlumočnicků a soudních překladatelů schválený na XXI. Valné hromadě KST ČR v Praze dne 28. února 2015 (<https://www.kstcr.cz/cz/kst-cr-eticky-kodex>)

6 *Etický kodex soudních tlumočnicků a překladatelů dle EULITA*, dostupný ve francouzštině (<https://www.eulita.eu/wp-content/uploads/files/EULITA-Code-London-fr.pdf>) a v angličtině (<https://www.eulita.eu/wp-content/uploads/files/EULITA-code-London-e.pdf>)

V úvodu své prezentace Klára Mortier předeslala, že i ve Francii nebyl zákon upravující pracovní podmínky soudních tlumočnicků a překladatelů více než třicet let novelizován, své novelizace se dočkal až roku 2004. **Úpravy zákona bylo docíleno díky společné iniciativě** Národní unie soudních znalců, překladatelů a tlumočnicků zapsaných při odvolacích soudech (UNETICA)⁷ a Francouzské odborové organizace překladatelů (STF)⁸. Díky těmto snahám došlo i k úpravě odměn za úkony soudních tlumočnicků a překladatelů.

Profese soudních tlumočnicků a překladatelů má ve Francii **statut soudních znalců** a je upravena zákonem o soudních znalcích z r. 1971⁹, který byl novelizován r. 2004.¹⁰ Roku 2007 byl pak zákon modifikován novým nařízením.¹¹

Povinnost přibírání soudního znalce – tlumočnicka a/ nebo překladatele je zde stanovena **pouze v případě trestního řízení** v souladu s evropskou směrnicí o právu na tlumočení a překlad v trestním řízení.¹² V civilním procesu či v obchodním právu tato povinnost uložena není a je možné, v případě potřeby, přibírat běžné tlumočnický a překladatele. „**Oficiální**“ soudní znalci – tlumočnicki a/ nebo překladatelé jsou jmenováni místně příslušným odvolacím soudem a skládají přísahu v okamžiku svého jmenování do funkce. „**Neoficiální**“ spolupracující v rámci určitého soudního řízení nejsou jmenováni soudem a, jsou-li přizváni k výkonu tlumočnickému nebo překladatelskému v rámci soudního řízení, skládají vždy přísahu přímo u soudu, kde se soudní jednání odehrává, tj. před samotným úkonem. Ze zákona o soudním řízení má každý účastník soudního řízení nárok na tlumočení a překlad **v jazyce, kterému rozumí** (tj. nemusí to být jeho mateřský jazyk) a lze přizvat v podstatě jakéhokoliv tlumočnicka/překladatele. Takový tlumočnický vykonává tuto činnost tedy **příležitostně**.

Seznamy soudních znalců – tlumočnicků a překladatelů jsou každý rok aktualizovány a jsou vedeny v abecedním pořadí u Kasačního soudu (*Cour de cassation*), na regionální úrovni u všech odvolacích soudů (*cour d'appel*) a jsou veřejně přístupné. Jedině tlumočnick a/nebo překladatel zapsaný v takovém seznamu má právo užívat označení „soudní tlumočnick a/nebo překladatel („*traducteur assermenté*“).¹³ V případě neoprávněného použití tohoto označení hrozí osobě, která se činu dopustila, vysoké sankce nebo dokonce zákaz činnosti.¹⁴ Celkem je v současné době ve Francii 4.067 soudních znalců – tlumočnicků a překladatelů, z toho je 73 % žen¹⁵, každý žadatel má možnost volby zápisu jako tlumočnick nebo/i jako překladatel pro dva a více jazyků, z nichž jeden musí být jazyk francouzský. Uchazeč může, ale nemusí, mít francouzskou národnost, což v praxi znamená, že na francouzský seznam soudních znalců tlumočnicků a překladatelů **může být zapsán i příslušník jiné národnosti či občanství**. Ve Francii je tak velký počet soudních znalců – tlumočnicků/překladatelů i z řad zahraničních.

Klára Mortier je zapsána u Odvolacího soudu (*Cours d'appel*) v Amiens od roku 2001, překladatelskou a tlumočnickou činnost však vykonává často mimo území svého trvalého bydliště, většinou dojíždí do jiných měst po celé Francii. Tlumočnicků/překladatelů jazyka českého je na území Francie totiž celkem 52.

Kdo je oprávněn podat žádost o zápis do seznamu soudních tlumočnicků a překladatelů ve Francii
Především musí splňovat následující podmínky:

Podmínka **dosazené plnoletosti** – žadatel musí být ve věku minimálně 18 let;

Podmínka **trestní bezúhonnosti** – žadatel dokazuje čestným prohlášením o bezúhonnosti;

7 UNETICA – Union Nationale des Experts Traducteurs Interprètes près les Cours d'Appel – organizace byla založena r. 1986 a je členem Asociace evropských soudních překladatelů a tlumočnicků EULITA, odkaz zde - <https://unetica.fr>

8 SFT – Société française des traducteurs profesní odborová organizace sdružující a hájící zájmy všech překladatelů a tlumočnicků Francouzské republiky; založena již r. 1947 (původně pod názvem Profesní asociace literárních a vědeckých překladatelů, Association professionnelle des traducteurs littéraires et scientifiques), odkaz zde - <https://www.sft.fr>

9 Zákon č. 71-498 z 29. 6. 1971, o soudních znalcích (Loi no 71-498 du 29 juin 1971 relative aux experts judiciaires)

10 Zákon č. 2004-130 z 11. 2. 2004 novelizace zákona č. 71-498 týkající se specifických soudních pracovníků a soudních znalců (Loi no2004-130 du 11 février 2004 réformant le statut de certaines professions judiciaires ou juridiques, des experts judiciaires, des conseils en propriété industrielle et des experts en ventes aux enchères publiques)

11 Nařízení č. 2007-1119 z 19. 7. 2007 (Décret n°2007-1119 du 19 juillet 2007 modifiant le décret n° 2004-1463 du 23 décembre 2004 relatif aux experts judiciaires) odkaz zde - <https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/LEGIARTI000006266416/2007-07-21/>

12 Směrnice Evropského parlamentu a rady 2010/64/EU ze dne 20. října 2010 o právu na tlumočení a překlad v trestním řízení EU (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/cs/TXT/?uri=CELEX:32010L0064>)

13 Ve francouzštině se většinou dodává označení: „d'expert d'agréé par la Cour de cassation“ nebo „d'expert près la Cour d'appel de...“

14 V souladu s §433-17 Trestního zákoníku Francouzské republiky je neoprávněné použití autorizovaného označení patřící ke znalecké profesi ustanovené zákonem potrestáno odnětím svobody v délce 1 roku a peněžitou pokoutou ve výši 15.000 euro a může být potrestáno i zákazem činnosti. (https://www.legifrance.gouv.fr/codes/article_lc/LEGIARTI000021342951/)

15 Statistické údaje z internetového zdroje (<https://www.gmtrad.fr/stats.php>)

Podmínka **dostatečné kvalifikace** – kvalifikace není zákonem ani vyhláškou či jinou právní úpravou specifikována; Podmínka **dostatečné praxe** – v oblasti aktivního použití jazyka, pro který žádá být zapsán (např. výuka jazyků, administrativní práce spojené s překlady/tlumočením/korespondencí v daném jazyku); Podmínka **nezávislosti** – pojem „nezávislost“ není zákonem blíže specifikován, záleží na individuálním posouzení a rozhodnutí příslušným soudem.

Významným rozdílem mezi Francií a Českou republikou v procesu jmenování STP je skutečnost, že ve Francii jsou, na základě splnění zákonem nařízených podmínek, do seznamu zapisovány **fyzičné i právnické osoby**. Statut soudního znalce – tlumočnicka a/nebo překladatele není ve Francii možné získat na časově neomezenou dobu. Po uplynutí tzv. **probační doby**, jež je **dvouletá**, je každý, kdo hodlá nadále mít právo užívat titul soudní znalec tlumočnicka překladatel, povinen **každých pět let požádat o prodloužení** registrace v seznamu STP, přičemž tato žádost je vždy individuálně posuzována jmenovací komisí. Do seznamu STP vedeného u Kasačního soudu je zapsán pouze takový žadatel, který byl zapsán po dobu nejméně 5 let u odvolacího soudu, zaslal písemnou žádost o zápis do tohoto seznamu a jeho žádost byla jmenovací komisí Kasačního soudu schválena.

Podstatným rozdílem je rovněž **požadavek na vzdělání žadatele** o zápis do seznamu STP, na rozdíl od České republiky není stanoveno, že se musí jednat o vzdělání vysokoškolské a není stanovena minimální jazyková úroveň. Méně významným rozdílem je věkové omezení pro výkon povolání soudního znalce tlumočnicka překladatele, kdy v České republice není maximální věková hranice pro výkon profese vymezena, ve Francii je to **dosazení 70 let**.

Postup od žádosti až po zápis do seznamu soudních znalců

Popisuje ho francouzské nařízení o soudních znalcích.¹⁶ Klára Mortier postup shrnula do následujících bodů:

1. Podání iniciační žádosti
2. Posouzení žádosti jmenovací komisí
3. Jmenování a složení slibu
4. Zápis do seznamu soudních znalců
5. Vystavení oprávnění k výrobě znalecké pečeti
6. Probační doba
7. Podání žádosti o prodloužení registrace
8. Posouzení žádosti o prodloužení registrace

Obdobný postup pak probíhá při podání žádosti o zápis do seznamu soudních znalců – tlumočnicků/překladatelů vedeného u Kasačního soudu, kdy žadatel musí navíc také doložit skutečnost, že byl nejméně po dobu pěti let řádně zapsán v seznamu vedeném u některého místního odvolacího soudu.

Na rozdíl od České republiky **není** ve Francouzské republice vystavován pro soudní znalce – STP **průkaz STP**.

Povinnosti soudního znalce – tlumočnicka překladatele

- Povinnost evidence tlumočnických/překladatelských úkonů je uložena výhradně v případě provádění úkonů pro soudy a OVM a způsob jejího vedení je individuální;
- Povinnost celoživotního vzdělávání – stát přispívá soudním znalcům ročně částkou ve výši 1 000 €;
- Povinnost profesního pojištění – buď jen pro soudní překlady/tlumočení, nebo pro soudní i nesoudní překlady/tlumočení. UNETICA poskytuje svým členům možnost zvýhodněného pojištění;
- Povinnost volby druhu činnosti – v režimu OSVČ nebo jako „příležitostný pracovník justice“ – V případě úkonů pro státní správu není STP povinen odvádět zdravotní a sociální pojištění (odvádí za něj stát) a příjmy podléhají také odlišnému systému zdanění.

Jak obvykle probíhá zadávání překladu/ tlumočení ze strany OVM ve Francii

Soud před ustanovením soudního znalce – tlumočnicka/ překladatele telefonicky kontaktuje a domluví se s ním na konkrétní objednávce překladu/tlumočení. Soudní tlumočnick/překladatel **má právo provedení úkonu odmítnout bez udání důvodu**. Lhůta pro provedení soudního překladu bez příplatku za spěšnost je obvykle jeden až dva měsíce. Při souhlasu soudního tlumočnicka/překladatele se zadáním překladu je vystaveno „ustanovení tlumočnicka/ překladatele“ (tzv. „*requisition*“) a je-li STP zaměstnancem, **zaměstnavatel je povinen** mu na základě tohoto dokumentu nahradit úslou mzdu a uvolnit ho z práce na dobu potřebnou k provedení úkonu.

Tlumočení je obvykle zadáváno obdobně jako překlad, samotní soudci však s tlumočnickými přímo nekomunikují. Náhrada za ztrátu času na cestě k soudnímu jednání u příslušného soudu se ze strany OVM neposkytuje, tlumočnick má právo si však naúčtovat dopravu (MHD nebo vlastním automobilem).

¹⁶ §6 a §17 Nařízení č. 2004-1463, o soudních znalcích (Décret no2004-1463 du 23 décembre 2004 relatif aux experts judiciaires)

Jaké jsou příplatky k odměně za překladatelský/tlumočnický úkon STP ve Francii

Sazby, příplatky, příspěvky a náhrady jsou zde stanoveny platným sazebníkem soudních výloh vztahujících se k tlumočnickým a překladatelským úkonům¹⁷, například jsou to:

- Příplatek za tlumočení o víkendů či dnu pracovního volna – jsou stanoveny fixní sazby příplatku;
- Příspěvek na stravné – je definován fixní částkou;
- Příspěvek na nocležné – v případě potřeby vykonání tlumočnického/překladatelského úkonu mimo místo pobytu soudního znalce.

Závěrem online setkání byla položena otázka týkající se možnosti **provádění elektronických úkonů**. Klára M. na základě vlastní zkušenosti, potvrdila, že provádění elektronických úkonů pro účely soudního překladu je ve Francii již zcela běžné, a dokonce upřednostňované i ze strany orgánů veřejné moci. Jednak je to ustanoveno v rámci evropského nařízení eIDAS¹⁸ a jednak je tento způsob kladně přijímán ze strany STP i OVM z praktických důvodů – **elektronické zhotovení překladu je rychlé, efektivní, ekologické a šetří i náklady spojené s dopravou do místa odevzdání či s poštovním**. Klára M. uvedla, že takto zhotovený překlad není třeba podepisovat ani opatřovat razítkem, překladatelská/tlumočnická doložka soudního znalce totiž obsahuje specifický kód, který je přiřazen každému soudnímu znalci dle zákonem stanovené nomenklatury.

Velmi stručně byla dotčena otázka **uznávání kvalifikovaného překladu vyhotoveného v jiném členském státě EU**, kdy ve Francii v běžném životě dochází k tomu, že i přes existenci evropského nařízení č. 2016/1191¹⁹ vydaného s ohledem na čl. 21 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie, které má posilovat vzájemnou důvěru mezi členskými státy a podpořit volný pohyb osob v Unii, nechtějí úřady a instituce uznávat ověřené překlady zhotovené v jiném členském státě EU. **V praxi tak bývá běžné, že překlad zhotovený a ověřený v jiném členském státě je ve Francii přeložen a ověřen duplicitně soudním překladatelem registrovaným ve Francii.**

Ve Francii se zejména podařilo prosadit **jasně definovanou fixní základní sazbu** za překlad/tlumočení, **fixní příplatky** a **srozumitelně formulované poskytované náhrady** hotových výdajů STP. **Elektronické provádění úkonů pro orgány veřejné moci je ve Francii běžně poskytováno a přijímáno bez výhrad**. Příjemným bonusem pro všechny OSVČ ve Francii, včetně soudních znalců, je **státní příspěvek na celoživotní vzdělávání**.

Rozdíly jsou evidentní, poskytují nám námět, v **jakém směru bychom měli usilovat o zlepšení podmínek STP v ČR s cílem získání když ne lepších, tak alespoň stejných podmínek, jakých dosáhli k dnešní době kolegové ve Francii.**

Srovnávací tabulka podmínek STP v Česku a ve Francii je uvedena na straně 31.

¹⁷ Sazebník soudních výloh vztahujících se k tlumočnickým a překladatelským úkonům v rámci trestního řízení ze dne 1. ledna 2020 – „*Mémoire de frais de justice des traducteurs interprètes en matière pénale, pour les missions effectuées à compter du 1er janvier 2020*“, odkaz zde - <https://communaute.chorus-pro.gouv.fr/wp-content/uploads/2020/07/FDJ-Traducteurs-interpret-penal-JAN-2020.pdf>

¹⁸ eIDAS je nařízení EU č. 910/2014 o elektronické identifikaci a důvěryhodných službách pro elektronické transakce na vnitřním evropském trhu („*electronic identification and trust services*“), jež obsahuje informace o související právní úpravě o el. podpisu, el. pečeti, el. časového razítka a o dalších souvisejících službách.

¹⁹ Nařízení evropského parlamentu a rady (EU) 2016/1191 ze dne 6. července 2016, o podpoře volného pohybu občanů zjednodušením požadavků na předkládání některých veřejných listin v Evropské unii a o změně nařízení (EU) č. 1024/2012

WEBOVÉ STRÁNKY KST ČR POSKYTUJÍ CELOU ŘADU MOŽNOSTÍ... www.kstcr.cz

- informace o zajímavých vzdělávacích akcích – **přihlaste se k odběru newsletteru.**
- možnost účasti na zajímavém semináři – **využijte on-line automatizovaný přihlašovací systém.**
- možnost porady s kolegy – **staňte se členem Komory a přihlaste se do „poradního chatu“.**
- informace o obsahu interních sdělení – **jste-li řádným členem KST ČR, vstupte do sekce pro členy.**
- informace pro Vaše potenciální nové zákazníky – **pravidelně aktualizujte své kontakty ve veřejném seznamu tlumočnicků KST ČR.**
- minulá vydání bulletinu Soudní tlumočnické komory – **uvedena v barevné verzi na webu Komory.**

POŠTU ČEKÁ REVOLUCE

Doporučený dopis už nemusí být jen na papíře

Eva Moniová, Seznam Zprávy.cz

Každý, kdo má datovou schránku, bude muset od ledna 2022 automaticky přijímat soukromé doporučené dopisy elektronicky do ní. Vypnout si tuto možnost budou moci jen fyzické osoby nepodnikatelé. Další novinky přinese také **Portál občana**.

Rok 2021 se do historie digitalizace Česka zapíše jako „Rok 1 bankovní identity“. V lednu totiž nabyt účinnosti zákon, který bankám umožnil po akreditaci u ministerstva vnitra vydávat lidem jejich digitální „občanku“. Její jednoduché použití – člověk si pamatuje jen hesla do svého internetového bankovníctví – odstartovalo boom ve využívání digitálních služeb státu a od poloviny roku i v ověřené dálkové komunikaci v soukromé sféře. **Na rok 2022 má stát v plánu digitalizovat dalších 242 úkonů.**

„Tři čtvrtiny plánované digitalizace plánované na rok 2022 jsou formou digitálních korespondenčních kanálů: datové schránky a zasláním dokumentu opatřeného uznávaným elektronickým podpisem,“ konkretizovala **Hana Malá** z tiskového oddělení ministerstva vnitra.

Bankovní identitu mohou v komunikaci se státem na dálku použít zatím klienti šesti bank. Dosud poslední bankou, která dostala od ministerstva vnitra povolení poskytovat digitální identitu, je Raiffeisenbank. Lidé z bank bez akreditace si mohou bankovní identitu pořídit.

Druhým letošním milníkem bylo schválení zákona s tajemným názvem DEPO (návrh zákona o změně zákonů souvisejících s další elektronizací postupů orgánů veřejné moci, kterému se také přezdívá „cloudová vyhláška“). Ten má usnadnit sdílení informací mezi úřady a urychlit digitalizaci státní správy. Mění přes 160 právních předpisů.

A mimo jiné přináší významné **změny v oblasti datových schránek**. Od 1. ledna 2022 se všem uživatelům „datovek“ automaticky nastaví příjem tzv. **poštovních datových zpráv (PDZ)**. Ty si mohou vzájemně posílat právnické osoby, podnikající fyzické osoby nebo občané. Z právního pohledu je PDZ zcela rovnocenná odeslání doporučeného dopisu nebo dopisu do vlastních rukou. Považuje se za doručenou již okamžikem přihlášení oprávněné osoby do datové schránky.

Takto lze posílat například faktury, upomínky, smlouvy, objednávky, potvrzení nebo certifikáty apod., u kterých chce odesílatel právně prokázat, že dokument odeslal v pořádku a včas.

„Plně a spolehlivě nahradí běžnou obchodní písemnou korespondenci mezi občany, podnikateli nebo firmami. Odpadají tím výmluvy typu ‚mně to nedošlo‘ apod.,“ vysvětlil dříve pro SZ Byznys šéf odboru eGovernmentu na ministerstvu vnitra **Roman Vrba**.

Firmy a OSVČ budou muset přijímat dopisy elektronicky

Česká pošta letos v dubnu (*pozn. red.: duben 2021, článek vznikl v prosinci 2021*) snížila cenu poštovní datové zprávy z 15 na pět korun. To je výrazně méně, než kolik stojí listinný doporučený dopis.

Vypnout si automatický příjem těchto zpráv budou moci jen fyzické osoby nepodnikatelé. „Do změny zákona platil princip „opt-in“, tzn. držitel schránky se mohl rozhodnout, že si příjem PDZ povolí a případně později jej zase zakáže. Výchozí nastavení bylo tedy „Příjem PDZ zakázán“. Novela toto obrací, zavádí „opt-out“, takže se všem příjem povolí. Následnou možnost si příjem zakázat ale budou mít jen fyzické osoby, zatímco podnikající fyzické a právnické osoby budou mít příjem trvale povolený,“ vysvětluje **Hana Malá** z tiskového oddělení ministerstva vnitra.

Stát se tímto krokem snaží donutit soukromé subjekty, aby si datové schránky zřídily a používaly. Fyzické osoby, ať už podnikající, nebo ne, to mají s bankovní identitou o mnoho snazší než dřív.

Doručení fikcí

Datové zprávy odeslané z úřadu **se mají za doručené desátým dnem poté, co do datovky přijdou, i když si je nikdo nepřečte**. Platí zde tedy stejná pravidla doručení fikcí jako u úředních dopisů, které jsou uloženy na dodací poště a adresát si je nevyzvedne.

Oproti tomu dosud platilo, že poštovní datové zprávy (tedy mezi soukromými subjekty) se fikcí nedoručují. To se od počátku roku 2022 mění: první doručení fikcí

tedy nastane nejdříve 10. ledna 2022. „V lednu 2022 je přechodné období, kdy doručování fikcí bude uplatňováno pro nové datové schránky a schránky s povoleným příjmem PDZ, kterých je aktuálně 957 tisíc. Od druhého týdne v únoru 2022 to platí pro všechny zpřístupněné datové schránky,“ uvedla Hana Malá za ministerstvo vnitra. V datové schránce je ale možné si nastavit notifikaci, když přijde nová zpráva, uživateli přijde SMS nebo e-mail.

Portál občana

Vlajkovou lodí eGovernmentu je Portál občana, jenž funguje od července 2018. Během pandemie tu přibýlo mnoho nových služeb k samoobslužnému vyřízení: například možnost online založení datové schránky typu fyzická osoba a podnikající fyzická osoba, dále možnost nastavení automatické archivace datových zpráv, možnost obstarání online výpisu z trestního rejstříku bez nutnosti být držitelem datové schránky, a dokonce s možností výběru automatického překladu výpisu do všech úředních jazyků EU. Na portálu je také možné elektronicky požádat o vydání řidičského průkazu, pokud tomu starému vypršela platnost.

Aktuálně je možné na Portálu občana dosáhnout na více než 400 služeb veřejné správy. V roce 2022 by se na něm měl lidem začít zobrazovat konec platnosti dokladů, fotografie a podpisy u občanského průkazu a cestovního dokladu. Uživatelé si budou moci nastavit upozornění na konec platnosti těchto dokladů.

Fyzické osoby si v Portálu občana mohou například zřídit datovou schránku. To lze i na Czech pointech (ilustrační foto).

Bude možno aktualizovat své kontaktní údaje, jako je telefon a e-mail, v registru obyvatel a registru osob, nově se budou zobrazovat i údaje o jejich rodinném stavu, rodném příjmení nebo pohlaví, také bude možné si zapsat údaje o svém elektronickém podpisu.

Na jednom místě pak bude tato informace dostupná pro všechny úřady. Dosud to centralizované nebylo.

Zdroj: Seznam.cz; 30. prosince 2021; <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/ekonomika-finance-osobni-postu-ceka-revoluce-doporuceny-dopis-uz-nemusi-byt-jen-na-papire-183292> (redakčně zkráceno).

SROVNÁNÍ PRACOVNÍCH PODMÍNEK A POVINNOSTÍ STP VE FRANCII A V ČESKÉ REPUBLICCE

Srovnávací tabulka podle vybraných aspektů

Petra Kameníková

Z uvedeného přehledu vyplývá, že ve Francii se zejména podařilo prosadit jasně definovanou fixní základní sazbu za překlad/tlumočení, fixní příplatky a srozumitelně formulované poskytované náhrady hotových výdajů STP. Elektronické provádění úkonů pro orgány veřejné moci je ve Francii běžně poskytováno a přijímáno bez výhrad. Příjemným bonusem pro všechny OSVČ ve Francii, včetně

soudních znalců, je státní příspěvek na celoživotní vzdělávání. Rozdíly jsou evidentní, poskytují nám inspiraci a námět, v jakém směru bychom měli usilovat o zlepšení podmínek STP v ČR s cílem získání když ne lepších, tak alespoň stejných podmínek, jakých dosáhli k dnešní době kolegové ve Francii.

CO VÁS MŮŽE ZAJÍMAT

Srovnání pracovních podmínek a povinností STP ve Francii a v České republice dle vybraných aspektů¹

	ČESKÁ REPUBLIKA	FRANCOUZSKÁ REPUBLIKA
Statut	Soudní tlumočnick a/nebo soudní překladatel	Soudní znalec
O ZAPSÁNÍ DO SEZNAMU STP MŮŽE ZAŽÁDAT		
Fyzická osoba	ANO	ANO
Právní osoba	NE	ANO
Právní úprava	Zákon o soudních tlumočnících a soudních překladatelích	Zákon o soudních znalcích
Aktuální znění z roku	2020	2004 /2007
Seznam STP veden u	Ministerstvo spravedlnosti ČR	2 úrovně: 1 celostátní seznam u Kasačního soudu, dále seznamy u Odvolacích soudů
PODMÍNKY PRO ZÁPIS DO SEZNAMU		
Věk žadatele	Zákon definuje jako fyzická osoba plně svéprávná ²	V případě fyzické osoby min. 18 až 70 let max.
Vzdělání	Zákonem přesně stanoveno: VŠ magisterského stupně	Zákonem definováno termínem „dostatečné“
Jazykové znalosti	VŠ studium se zaměřením na jazyky nebo jazyková zkouška	Zákonem definováno termínem „dostatečné“
Délka a typ praxe	Nutno doložit potvrzení/reference o tlumočnické/překladatelské činnosti	Zákonem definována praxe a její délka termínem „dostatečná“
Akreditační zkouška nebo podobná vstupní povinnost	Vstupní zkouška	Není ustanoveno
Poplatek za vykonání vstupní nebo podobné povinné zkoušky	3 000 Kč (cca 125 €)	Tato povinnost neexistuje, tj. 0 €
Poplatek za opakování vstupní zkoušky nebo podobné povinné zkoušky	5 000 Kč (cca 204 €) z důvodu omluveného nedostavení se ke zkoušce 3 000 Kč z důvodu neúspěchu žadatele při zkoušce	Tato povinnost neexistuje, tj. 0 €
V případě neúspěšné vstupní zkoušky je třeba zkoušku opakovat	ANO žádost do 1 měsíce, opakování nejdříve po uplynutí 6 měsíců	Tato povinnost neexistuje
Posuzovatel žádosti	Ministerstvo spravedlnosti ČR rozhodnutí dle přesně stanovených kritérií	Jmenovací komise rozhodne hlasováním
Slib STP	ANO do rukou ministra spravedlnosti	ANO do rukou předsedy senátu
Pečeť STP	ANO výroba na základě oprávnění vydaného MSp ČR	ANO výroba na základě soudního oprávnění
Průkaz STP	ANO obsahuje: jméno, příjmení, IČO a fotografii STP	NE
Identifikační číslo osoby	ANO přiděluje MSp ČR (není-li přiděleno dříve)	ANO dle speciální nomenklatury soudních znalců
Zkušební doba pro výkon činnosti po zapsání do seznamu STP	NE	2 roky probační doba
Žádost o prodloužení registrace v seznamu STP	NE	Po probační době vždy každých 5 let (probíhá opět posuzování žádosti a následné prodloužení registrace v seznamu)

¹ k lednu 2022

² dle §7 odst.1, písm. c) Zákona č. 354/2019 Sb., o soudních tlumočnících a soudních překladatelích

CO VÁS MŮŽE ZAJÍMAT

POVINNOSTI STP		
Evidence úkonů	ANO MŠp nařízená a spravovaná elektronická evidence	ANO forma není stanovena, jedná se o seznam úkonů provedených STP výhradně pro potřeby soudů a OVM
Celoživotní vzdělávání	Povinnost není zákonem stanovena, ale STP slibuje, že bude „plně využívat svých znalostí a dbát o jejich rozvoj“ – § 7 odst. 2 a 3 zákona č. 354/2019 Sb.	ANO při každém posuzování žádosti o opětovnou registraci je nutno doložit doklad o dalším profesním vzdělávání
Povinné profesní pojištění	NE	ANO lze sjednat 2 typy pojištění: pouze pro činnost pro soudy nebo i pro činnost mimo soudy
PROVÁDĚNÍ ÚKONŮ STP PRO OVM		
Objednání překladu / tlumočení obvyklá doba (bez přírážky k zákl. sazbě)	Minimálně 2 týdny a více předem (praxe může být odlišná)	Minimálně 1 až 2 měsíce předem (OVM vždy před zhotovením objednávky zavolají konkrétnímu STP a dohodnou se s ním)
Odmítnutí úkonu	ANO výhradně z důvodů stanovených zákonem	ANO lze bez udání důvodu
Elektronické provedení překladatelského úkonu	ANO pouze s výslovným souhlasem zadavatele (v praxi se STP často setkávají s neochotou OVM zvolit elektronické provedení úkonu)	ANO je to zcela běžné
SAZBY – PŘÍKLADY SAZEB		
Překlad: jednotková základní sazba	1 NORMOSTRANA ⁵ 300 až 450 Kč (cca 12,24 € až 18,37 €) vyhláškou stanovené rozpětí	1 STRANA ⁶ 25 € stanovená fixní sazba
Příplatek za překlad o víkendu či ve svátek	ANO až do 50 % základní sazby	NE
Tlumočení: sazba za započatou 1. hodinu	300 až 450 Kč (cca 12,24 € až 18,37 €) vyhláškou stanovené rozpětí	42 € stanovená fixní sazba
Tlumočení: každá další započatá hodina	300 až 450 Kč (cca 12,24 € až 18,37 €) vyhláškou stanovené rozpětí	30 € stanovená fixní sazba
Příplatek za tlumočení o víkendu či ve svátek	ANO až do 50 % základní sazby	ANO fixních 65 % nebo 90 % základní sazby
VYBRANÉ DRUHY POSKYTOVANÝCH NÁHRAD VÝDAJŮ		
Náhrada výdaje za cestovné	ANO	ANO
Náhrada za ztrátu času při cestě na místo výkonu činnosti	ANO 50 Kč (cca 2,04 €) za každých 15 min	NE
Náhrada výdaje za stravné	TEORETICKY ANO (arg.: např. § 137 odst. 1 OSŘ, kde je přehled nákladů uveden demonstrativně)	17,50 € výkon činnosti v době od 11 do 14 hodin nebo od 18 do 21 hodin
Náhrada výdaje za nocležné	TEORETICKY ANO (arg.: např. § 137 odst. 1 OSŘ, kde je přehled nákladů uveden demonstrativně)	ANO za výkon činnosti v době od 0.00–5.00 70 € (základní sazba), 90 € (větší město), 110 € (Paříž)
Státní příspěvek určený na celoživotní vzdělávání	NE STP si hradí veškeré náklady za další vzdělávání sám	ANO 1 000 € /rok

3 Vyhláška č. 507/2020 Sb., o odměně a náhradách soudního tlumočnicka a soudního překladatele

4 Vyhláška o soudních výlohách vztahujících se k výkonu soudního tlumočnicka a soudního překladatele ze dne 1. 1. 2020 (Mémoire de frais de justice des traducteurs interprètes en matière pénale pour les missions effectuées à compter du 1er janvier 2020 (<https://communaute.chorus-pro.gouv.fr/wp-content/uploads/2020/07/FDJ-Traducteurs-interpretes-penal-JAN-2020.pdf>))

5 1 NORMOSTRANA (ČR) = 1800 znaků včetně mezer

6 1 STRANA (Francie) = 280 slov, závazný typ a velikost písma (Times New Roman, vel. 12)

NOVÁ VIZUÁLNÍ IDENTITA KST ČR

Komora novým vizuálním stylem reprezentuje soudní tlumočníky a překladatele navenek

Pavel Mašarák

Do roku 2022 vstoupila Komora se záměrem získat novou tvář. Nutnost definovat a vytvořit novou vizuální identitu Komory jen urychlily nedávné potíže s dosavadním logem, kterému bylo ze strany státních orgánů vytýkáno neoprávněné použití státního znaku, přičemž hrozilo i přestupkové řízení. Dosavadní grafická prezentace Komory byla nejednotná a nevystihovala úplně povahu soudního tlumočnictví/překladatelství jako uměřené erudované profese úzce spolupracující s justicí.

Proč mít vizuální identitu?

Vizuální identita zahrnuje všechny grafické prvky, které mají na první pohled odlišit danou organizaci od konkurence a ostatních institucí vůbec a jednoznačně ji identifikovat. Měla by být součástí celkové identity organizace a její komunikační strategie. Komora jednotný vizuální styl potřebuje, aby mohla dobře reprezentovat soudní tlumočníky a překladatele navenek.

Tato potřeba ještě vzrostla v souvislosti s novými tlumočnickými předpisy, které nabyly účinnosti v lednu 2021. Komora dlouhodobě usiluje o zlepšení pracovních podmínek soudních tlumočnicků a překladatelů, což s sebou nese nutnost často komunikovat se státními institucemi, zejména pak s ministerstvy spravedlnosti, vnitra a financí, se soudy a státními zastupitelstvími, ale i s médii a nestátními organizacemi.

Nové logo KST ČR – stylizovaná litera velkého T zastupující tlumočení a překlad (translation, traduction...) s paragrafem symbolizujícím právo a justici

Nový vizuální styl se uplatní i při komunikaci se členy Komory, kterým Komora pomáhá v profesním rozvoji, a při oslovování nečlenů mezi soudními tlumočníky a překladateli, protože jedním z cílů představenstva je i rozšíření členské základny.

Prvky vizuální identity

Nový jednotný vizuální styl Komory bude zahrnovat zejména tyto prvky: logo a logotyp, dopisní papír v češtině a angličtině, vizitka, „firemní“ razítko, kulaté razítko na osvědčení, prezentační desky, šablona osvědčení pro účastníky kurzů pořádaných Komorou, šablona pozvánky, šablona powerpointové prezentace, přenosný výsuvný banner, členský průkaz, titulní strana skript, ediční řada příruček Komory, časopis Soudní tlumočnick a webové stránky. Všechny prvky by měly být připraveny k použití do konce roku 2022. Toto číslo Soudního tlumočnicka je tak poslední ve staré podobě, příští už by mělo vyjít v nové grafické úpravě odpovídající jednotnému vizuálnímu stylu. Některé prvky, jako například dopisní papír, pozvánka a osvědčení, už jsou hotové a začali jsme je používat.

Výběr dodavatele

Sklobit grafické ztvárnění takto široké palety předmětů a vytvořit profesionální design není snadným úkolem ani pro profesionálního grafika/designéra. Představenstvo udělalo rozsáhlou rešerši a oslovilo celkem 10 profesionálů, z nichž 8 projevilo zájem o spolupráci a předložilo ukázky ze svého portfolia, které poté hodnotili členové

Příklad užití nového loga KST ČR na propagačních předmětech

Razítko s novým logem KST ČR

představenstva. Nejvíce bodů získala paní MgA. Věra Marešová (veramaresova.com), která následně splnila i ostatní podmínky kladené představenstvem na dodavatele (mimo jiné přijatelná cena a pružná, vstřícná spolupráce).

Vznik loga a logotypu jako základu vizuální identity

Představenstvo se usneslo, že by nový vizuál měl zprostředkovávat tyto hodnoty:

1. důstojnost (soudní tlumočník/překladatel (STP) pracuje pro justici a orgány veřejné moci),
2. důvěryhodnost (STP pracuje s důvěrnými informacemi),
3. poctivost (překlad musí přesně odpovídat originálu),
4. erudice (STP musí být vzdělaný a dál se vzdělávat),
5. uměřenost (STP je diskrétní pomocník),
6. exkluzivita (členy Komory jsou skuteční profesionálové mezi STP).

Přáli jsme si tedy jednoduchost, decentní střízlivost, čisté linie a v ideálním případě i hlubší symboliku, skrytý význam vystihující vybroušenost překladu a sepětí tlumočení/překladu s právem/justicí.

Paní MgA. Marešová na základě těchto požadavků navrhla dva koncepty:

1. „platónské těleso“ vystihující svými rovnými liniemi přesnost překladu

Varianty loga na různých podkladech

2. „novou literu soudního tlumočnictví“ spojující písmeno T a paragraf

V hlasování představenstva i anketě mezi členy Komory jednoznačně zvítězil druhý návrh, který propojuje literu velkého T zastupující tlumočení a překlad (translation, traduction...) s paragrafem symbolizujícím právo a justici. Sekundárně pak lze v tomto návrhu vidět váhy jako symbol spravedlnosti, to však nebylo záměrem autorky.

Jedné vážené člence Komory sice zvolené logo připomínalo i šibenici (☹), věříme však, že tento dojem nebude dominantní a stylově čistý, elegantní návrh paní MgA. Marešové se postupně stane nejen znakem Komory, ale i symbolem soudního tlumočnictví obecně.

Nový vedoucí ÚTRL

Od 1. ledna má Ústav translologie FF UK nového vedoucího. Po patnácti letech vystřídal Stanislava Rubáše v čele ÚTRL Tomáš Svoboda.

Za Evou Zaoralovou, velvyslankyní českého filmu ve světě

V březnu t. r. zemřela Eva Zaoralová, dáma, jejíž tvář i činnost byly spjaty s MFF Karlovy Vary. E. Zaoralová původně vystudovala češtinu a francouzštinu na Univerzitě Karlově a pracovala jako tlumočnice a překladatelka. Díky své erudici, jazykovým schopnostem (též IJ a AJ) a své nesobecké povaze získala ve filmovém světě mnoho přátel, byla vyznamenána francouzským Řádem rytířky umění a literatury, získala i Českého lva za mimořádný přínos české kinematografii.

V roce 2010 svou vedoucí pozici na MFF uvolnila mladším kolegům a novým myšlenkám a působila jako umělecká poradkyně festivalu.

Zemřel novinář, tlumočník a překladatel Zdeněk Velíšek

V sobotu 18. června 2022 zemřel novinář, překladatel a dlouholetý člen zahraniční redakce České televize Zdeněk Velíšek. Zabýval se především evropským děním a Francií.

Se sovětskou okupací (1968) musel z ČT odejít – do revoluce v roce 1989 se živil jako překladatel a tlumočník. Po návratu do ČT zde působil jako zahraniční zpravodaj a spoluvtvořil pořadu o zahraničním dění Horizont ČT24.

Novinářská obec udělila v roce 2014 Z. Velíškovi Cenu Opus Vitae za celoživotní noblesní novinářskou práci, v roce 2015 mu udělila Francie Řád umění a literatury za šíření francouzské kultury ve světě.

Z. Velíšek pocházel z Českého Krumlova, absolvoval gymnázium v Děčíně a vystudoval hispanistiku a bohemistiku na Filozofické fakultě UK v Praze.

MANIFEST AVTE O STROJOVÉM PŘEKLADU

MT je sice chytrý papoušek, ale stále jen papoušek

JTP – Jednota tlumočnicků a překladatelů v roce 2022 vydala brožuru-manifest AVTE (Audiovisual Translators Europe) pod výše uvedeným názvem.

Uvádíme krátký výňatek z textu manifestu

Pracovní podmínky překladatelů jsou bohužel špatné dlouhodobě a poprask kolem MT (machine translation - strojový překlad) z poslední doby situaci ještě zhoršuje. Ačkoliv zastánci MT tvrdí, že strojový překlad zaručuje vyšší efektivitu, oprava špatného překladu může trvat déle než překlad stejného textu od nuly. Někteří překladatelé při použití MT vytvářejí překlady horší kvality. Znamená to, že zátěž se jen přesouvá z překladatele na redaktora.

Má-li se strojový překlad využívat správně, je k tomu zapotřebí porozumění, odborné znalosti a pečlivé plánování. Bezohledné využívání MT povede stále častěji k odlivu mozků a nedostatku talentů. Snižuje se tím dlouhodobá udržitelnost oboru.

Má-li se posílit udržitelnost oboru, je třeba zlepšit pracovní podmínky překladatelů. K tomu patří přiměřená odměna jak za jejich práci, tak za trénování překladačů, zaručení statusu autora, správné nastavení očekávané produktivity překladatelů i posteditorů a dostatečné zaměření na kvalitu. Neméně důležité jsou etické aspekty: výstup MT je někdy vydáván za lidský překlad, klienti však o této skutečnosti nejsou informováni. Překladatelé zase často nevědí, že se jejich dílo využívá k trénování překladačů, ani za to nedostávají odměnu. Překladatelé vinou MT přicházejí o svůj jedinečný překladatelský styl, jazyk ztrácí různorodost, zplošťuje a stává se více homogenním.

Zohledňovány by měly být i ekologické náklady spojené s MT. Podporujeme koncept „rozšířeného překladu“ (augmented translation), který staví člověka do popředí a využívá technologie k rozšíření jeho schopností.

Vzhledem k tomu, že MT tady s námi zůstane a nesporně má svůj potenciál, rádi bychom nabídli nástin současného stavu, navrhli doporučené zásady pro překlad člověkem s podporou UI (UI = *umělá inteligence*) a zároveň popsali osvědčené postupy pro zajištění udržitelnosti celého oboru obecně.

Text: Max Deryagin, Daniel Landes, Miroslav Pošta

Z anglického originálu vydaného AVTE – Audiovisual Translators Europe přeložil Miroslav Pošta

Jazyková a odborná spolupráce: Estelle Renard, Barbora Vrbová, Marta Bartošková, Ivona Černohausová

Grafická úprava a sazba: Emma Carraud, Šimon Sedláček
Vydala JTP – Jednota tlumočnicků a překladatelů ČR, 2022

avte
audiovisual
translators
e u r o p e

Jednota
tlumočnicků
a překladatelů
JTP

SKLOŇOVÁNÍ NÁZVU ODOLENA VODA

Nedávno jsme v ST zavadili o zajímavý češtinářský problém, a to o skloňování názvu obce Odolena Voda. Je při skloňování názvu této obce správně tvar v Odoleně Vodě, jak bylo uvedeno v textu? Proč ne v Odolena Vodě? Jak se správně pojem Odolena Voda skloňuje, tedy vyslovuje v 1. až 7. pádu češtiny?

Jiří Kohutka

Název této obce ležící severně a nedaleko od Prahy je spojován se jménem českého rytíře **Odolena ze Střízovic**, který žil ve 12. století. Rodné jméno Odolen – neboli *ten, který odolal, je nezdolný, ubránil se či zvítězil* – je staročeské a dnes se vyskytuje zřídka. Jeho nejznámějším nositelem byl ve 20. století geolog a univerzitní profesor Odolen Kodym (1898–1963).

Jak je to však s názvem Odolena Voda a jeho skloňováním? Je obec Voda Odolenova, tedy je Voda (rytíře) Odolena? V časopise Naše řeč byl roku 1973 zveřejněn článek Miroslava Roudného, podle něhož tvar „Odolena“ není genitivem (mluvnický pád, v češtině 2. pád: koho-čeho), za nějž byl dosud považován, ale vznikl údajně zkrácením slova „Odolenova“ na Odolena (kvůli těžší výslovnosti slabik „-va“ a „-vo“ na styku dvou slov se koncové „-va“ vypustilo).

Ústav pro jazyk český (ÚJČ) nemá na původ slova jednotný názor, resp. v případě Odolena Vody nepřilíší přesvědčivě v odpovědích jazykové poradny uvádí:

- „... tvar Odolena je sice genitiv-druhý pád (podstatného) jména Odolen, avšak v rámci souslovného názvu obce se toto gramatické vymezení stírá... a pro uživatele jde o neprůhledný pojmenovací typ“;
- ve skloňování názvu ÚJČ **připouští pouze** skloňování obou částí názvu **podle vzoru „žena“(!)**: 1. p. „Odolena Voda“, 2. p. „bez Odoleny Vody“, 3. p. „v Odoleně Vodě“, 4. p. „přes Odolenu Vodu“, 5. p. raději ÚJČ vynechal (Odoleno Vodo!), 6. p. „o Odoleně Vodě“, 7. p. „s Odolenou Vodou“;

Přivedl ÚJČ k tomuto (nelogickému?) závěru ženský rod podmětu „voda“, tedy toho, čeho je /byl Odolen vlastníkem? Připusťme, že některá vlastní jména jsou více či méně deskriptivní/popisné povahy, slouží pouze jako obecné označení pro daný objekt či jeho povahu jen

specifikují a pravopis pak z hlediska využití může kolísat. Připusťme rovněž, že zejména vlastní jména se mnohdy vyskytují ve variantních podobách, a že podléhají jazykovému vývoji i stylu. Ani to však dostatečně nevysvětluje, proč ÚJČ „dopustil“, že původně mužské jméno Odolen se při skloňování náhle z přivlastňovacího mužského přídavného jména mění na podstatné jméno rodu ženského.

S odkazem na zdravý rozum proto přihlédněme k monografii Aleny Polívkové z roku 2007, která potvrzuje již výše uvedený názor, že: „... **původní podoba názvu Odolenova Voda se vzhledem ke složité hláskové stavbě postupně zjednodušila na podobu Odolena Voda**“.

Bohužel, ani tvar Odolena neodpovídá správnému skloňování přídavných jmen přivlastňovacích. Podle tohoto „vzoru“ bychom vyslovovali i jiné podobné názvy jakoby zkráceně: Konstantina Lázně, Vlacha Březí, Vrchoty Janovice či Rohovláda Bělá... aj., což však neděláme.

Proč ale právě ve jméně Odolen vypadly z genitivu Odolenova hlásky „ov“ a zůstalo pouze sporné Odolena? Zdůvodněním by mohla být **fonetická podoba Odolena se slovem „odolená“**. Namísto neobvyklého jména Odolen a tvaru Odolena se nám zkrátka vybavuje přijatelnější a pochopitelnější slovo „odolená“ (odolná, nezdolná). A pak už jen s postupem času dochází k jevu, že některé typy vlastních jmen – a Odolena Voda necht' je toho zářným příkladem – se s postupující byrokratizací společnosti stávají pevně kodifikovanými, ustrnulými (ačkoliv nesprávnými), přičemž časem ztrácejí svou původní deskriptivní povahu a stávají se závazně kodifikovaným řetězcem znaků - jak roztomile zdůvodňuje ÚJČ **neprůhledným pojmenovacím typem – na nějž již nelze aplikovat běžná pravopisná či typografická pravidla**.

Závěrem tedy lze konstatovat, že rytíř Odolen sice odolal nepřátelům, ale neodolal postupující byrokratizaci a pěkně nám i se svou Vodou zkodifikoval.

OVĚŘIT PODPIS NOTÁŘEM?

Dotaz

Měla bych dotaz ohledně formálních záležitostí soudních překladů a tlumočení. Ač jsem ohledně našich nových povinností souvisejících s novým zákonem přečetla, co se dá, z leccého nejsem moudrá.

Pěkně prosím:

1. Když přeložím a ověřím listinu do jazyka anglického či německého pro některý náš soud a svázu jej dle nových předpisů – co dále? Mám na mysli ověřování mého podpisu notářem, které je nutné v některých jiných případech a související postup. Kdy bude v tomto případě můj překlad platný – pro cizí zemi samozřejmě?
2. Přeložím-li listinu pro fyzickou osobu do jazyka anglického či německého a tato listina má být použita pro účely země, která uznává naše veřejné listiny – a také naše překlady – musím stejně nechat svůj podpis ověřit notářem a opatřit apostilou?

I. O.

Odpověď

Dobrý den paní kolegyně,
pokud má být překlad použit v zemi, s níž má ČR smlouvu o právní pomoci („uznává si razítka“), není potřeba apostily

ani ověření notářem. Takovými zeměmi jsou třeba Francie, Rakousko, Slovensko, země bývalého SSSR (pro něž jako nástupnické státy platí smlouva o právní pomoci mezi tehdejšími ČSSR a SSSR), země bývalého východního bloku (většinou je ČR jako nástupnický stát Československa vázána smlouvami o právní pomoci, které byly uzavírány ještě před rokem 1989).

Notářské ověření Vašeho podpisu je potřeba, pokud má být dokument použit v členském státu Haagské úmluvy z 5. 10. 1961 („úmluva o apostilaci“). Apostila, kterou dokument opatří příslušná notářská komora, pak osvědčí pravost podpisu notáře. Stranami Haagské úmluvy jsou například Německo nebo USA.

Bohužel signatářskými státy Haagské úmluvy nejsou všechny země světa (z větších zemí k úmluvě nepřistoupily například Čína, Kanada, skoro celý přední Východ a skoro všechny africké státy). U těch je pak potřeba dokument superlegalizovat (ověření ústředním orgánem státní správy v ČR, následně konzulátem příslušné země - toto je velmi zjednodušený popis, o superlegalizaci by se dala napsat díplomová práce :).

Michal Chuchát

TLUMOČENÍ V AUTOŠKOLE

Dotaz

Milí kolegové,
Chtěla bych se vás zeptat, jaké máte zkušenosti s tlumočením v autoškolách pro cizince, resp. s tlumočením u zkoušek. Byla jsem v této souvislosti oslovena, a jelikož mám rozporuplné informace z různých zdrojů, nemám úplně jasno v tom, zda je správné – a za jakých okolností – takové tlumočení přijmout. Jeden zdroj uvádí, že aby bylo absolvování autoškoly pro cizince právoplatné (regulérní), musel by s ním tlumočnickem absolvovat celou výuku, nejen zkoušku. Jiný zdroj – v tomto případě zadavatel – samozřejmě ujišťuje, že tomu tak není, že stačí tlumočit u zkoušek. Nevíte prosím někdo, jak to je? Na internetu jsem k tomu nic našla, resp. vypadá to, že opravdu stačí, když tlumočnickem přijde jen ke zkoušce. Mám pochybnosti, zda tuto zakázku přijmout, protože bych se nerada dostala do problémů. Stranou ponechávám fakt, že s tím mám i trochu morální problém, často si k nám chodí udělat zkoušky ti, co jim byl řidičský průkaz jinde odebrán. Neumí vůbec česky a mám

pocit, že tlumočnickem pak určitým způsobem přebírá i část zodpovědnosti za to, zda žák zkoušky udělá či nikoliv (může být snadno ze strany klienta nařčen z nepřesného/pomalého tlumočení atd.). Prosím o vaše názory a zkušenosti.

Děkuji Vám.

Z. L.

Odpověď

S tlumočením na řidičský průkaz mám mnohaleté zkušenosti. Naší tlumočnickou prací je provádět pouze ústní překlad, nikoliv napomáhat.

U zkoušek se u počítače překládají otázky, uchazeč sám zvolí odpověď; drobným zádrhelem je to, když se sejde více adeptů s tlumočnickem, pak může být v místnosti pouze jeden tlumočnickem, další uchazeči s tlumočnickem musí počkat. Čas na testy není pro cizince delší, ale v pohodě se to dá zvládnout, obvykle vyjde čas ještě i na kontrolu. Při jízdách tlumočnickem sedí ve vozidle a překládá hovor komisaře a adepta. Při technické části se překládají také otázky a odpovědi. Celkem obecně jednoduchá záležitost.

Do zkouškových listin se uvádějí údaje tlumočnicka dle průkazu, a ještě dochází k ověřování faktické existence tlumočnicka na justice.cz. Zaznamenala jsem informaci, že tlumočnické průkazy jsou v oběhu ve větším počtu, než je skutečný počet tlumočnicků.

Chodím ke zkouškám na skupinu B, C. Někdy uchazeči o C nemají základní znalosti na B - to je jejich problém. Ale už se stalo, že úřední osoby mi podstrčily papír se slovy - Zde podepište - a tam stálo, že tlumočení probíhalo po celou dobu výuku. A to je jsem odmítla podepsat, jelikož ještě nikdy jsem s klientem výuku neabsolvovala. Přesto mi úřední osoby tvrdily, že to každý jiný, zejména vietnamský tlumočnick, běžně podepisuje. Všichni dobře víme, že lhát se nemá a zneužít své dobré jméno a příjmení, a ještě to stvrdit kulatým razítkem se státním znakem!?

Pokud máte zájem si promluvit, klidně mi zavolejte a probereme to podrobněji. Ať se Vám všem dobře žije, pracuje i odpočívá – ve zdraví a v pohodě.

Miloslava Malenková

Doplnění odpovědi

Dobrý den paní kolegyně, také tlumočím zkoušky řidičů, a jak píše kolegyně Malenková, nemusíte být u celého výcviku - tam může tlumočit kdokoli i bez razítka. Soudní tlumočnick je pouze u zkoušky - tedy u online testu a pak road testu. Podepisujete pouze protokol o testu, nikoli „třídní knihu“ z autoškoly. Podmínky zkoušky s tlumočnickem jsou v zákoně 247/2000 Sb. Jinak je to celé velmi stresující záležitost, jelikož se může stát, že na vás uchazeč „shodí“ svůj neúspěch s tím, že jste špatně překládala. Kromě toho je tam časový limit 30 minut, a to při rozsahu a jazykové náročnosti není moc. Přeji dobré nervy a zdravím

Yveta Linhartová, UPCE

AUTORSKOPRÁVNÍ OCHRANA PŘEKladu, SOUHLAS S POUŽITÍM PŘEKladu

Dotaz

*Dobrý den,
součástí žádosti o právní pomoc v zahraničí jsou často různá poučení, nejužívanějším bude asi poučení svědka. Státní zastupitelství v rámci svého zadání žádá běžně o jeho překlad. Letos mně dvě různá státní zastupitelství (podotýkám, že jsem pro ně překládal poprvé) sdělila, že překlad poučení svědka do estonštiny nepotřebují, protože ho už mají přeložený. Vzhledem k tomu, že v republice jsou pouze dva soudní překladatelé tohoto jazyka, nebylo nijak složité zjistit autora překladu. Jedná se o můj překlad, který byl použit bez mého souhlasu. Víím, že v systému státního zastupitelství jsou volně k dispozici překlady různých poučení do světových jazyků. Předpokládám, že státní zastupitelství překlady poučení někomu zadalo a současně požádalo překladatele o souhlas s jejich užíváním. Já jsem ale o takový souhlas nebyl dosud nikým požádán. Proto by mě zajímal Váš názor, jak se v dané situaci zachovat.*

J. T.

Odpověď

Zamýšlel jsem se nad tím, zda by se na překlad poučení mohla vztahovat autorskoprávní ochrana. Bohužel zřejmě tomu tak nebude. Autorské dílo (= předmět autorskoprávní ochrany) je definováno v § 1 odst. 1 autorského zákona:

Předmětem práva autorského je dílo literární a jiné dílo umělecké a dílo vědecké, které je jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora a je vyjádřeno v jakékoli objektivně vnímatelné podobě včetně podoby elektronické, trvale nebo dočasně, bez ohledu na jeho rozsah, účel nebo význam (dále jen „dílo“). Dílem je zejména dílo slovesné vyjádřené řečí nebo písmem, dílo hudební, dílo dramatické a dílo hudebně dramatické, dílo choreografické a dílo pantomimické, dílo fotografické a dílo vyjádřené postupem podobným fotografii, dílo audiovizuální, jako je dílo kinematografické, dílo výtvarné, jako je dílo malířské, grafické a sochařské, dílo architektonické včetně díla urbanistického, dílo užitého umění a dílo kartografické.

Bohužel poučení není ani literárním, ani uměleckým dílem (nejde o literární překlad).

Navíc je zde i negativní definice obsažená v § 3 písmeni a) autorského zákona:

Ochrana podle práva autorského se nevztahuje na a) úřední dílo, jímž je právní předpis, rozhodnutí, opatření obecné povahy, veřejná listina, veřejně přístupný rejstřík a sbírka jeho listin, jakož i úřední návrh úředního díla a jiná přípravná úřední dokumentace, včetně úředního překladu takového díla, sněmovní a senátní publikace, pamětní knihy obecní (obecní kroniky), státní symbol a symbol jednotky územní samosprávy a jiná taková díla, u nichž je veřejný zájem na vyloučení z ochrany.

Zde zjevně panuje veřejný zájem (zájem orgánů činných v trestním řízení) na možnosti používat poučení při jejich činnosti. Navíc si dovedu představit argumentaci z jejich strany, že Vám již bylo za poučení zapláceno.

Obávám se tedy, že postup orgánů činných v trestním řízení není dost dobře právně napadnutelný. Jiná věc je morální zavrženíhodnost jejich jednání, ale to už jsme v jiných než právních kategoriích.

Michal Chuchát

POZDNÍ ZAPLACENÍ TLUMOČNICKÉHO ÚKONU SOUDEM + ÚROK Z PRODLENÍ

Dotaz

Faktura za tlumočnický úkon byla splatná v říjnu 2020, ale zaplatili až teď, po stížnosti předsedovi soudu, a navíc úrok z prodlení (0,5% denně) neuznávají. Já, když se s nějakou platbou (VZP nebo OSSZ) opozdím, byť jen o den, už musím platit úrok z prodlení... a na opačné straně mohou dlužit roky a nic...?! Jde snad o veřejnoprávní závazek, jsou tedy nějaká rozhodnutí Nejvyššího soudu... atd.

Je to normální?

M. Z.

Odpověď

Dobrý den paní kolegyně,
normální to je i není.

Co je „normální“:

- nelze jednostranně stanovit výši úroku z prodlení. Věta o smluvním úroku z prodlení ve výši 0,5% denně by musela být akceptována druhou stranou (což Vám ale soud akceptovat nebude)
- Vy máte nárok toliko na zákonný úrok z prodlení od data následujícího po datu splatnosti, dále pak na paušální částku náhrady nákladů spojených s uplatněním pohledávky.
- splatnost Vaší pohledávky nastala nejpozději ke dni 4. 1. 2021, neboť dle § 29 odst. 2 a 3 trestního řádu v tehdy účinném znění platilo: (2) Výši náhrady a odměny tlumočnicka určí orgán, který tlumočnicka přibral, a v řízení před soudem předseda senátu bez zbytečného odkladu, nejpozději do dvou měsíců od vyúčtování náhrady a odměny tlumočnicka (tedy

Vy jste dle usnesení podala vyúčtování 5. 10. 2020, dva měsíce od tohoto dne vycházejí na 5. 12. 2020). Nesouhlasí-li ten, kdo tlumočnicka přibral, s výší vyúčtované náhrady a odměny tlumočnicka, rozhodne usnesením. Proti usnesení je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek. (3) Náhradu a odměnu tlumočnicka je třeba uhradit bez zbytečného odkladu po jejich přiznání, nejpozději do 30 dnů (leden má 31 dnů, lhůta tedy skončila 4. 1. 2021).

- máte tedy nárok na zákonný úrok z prodlení od prvního dne prodlení (5. 1. 2021) do zaplacení
- sazba úroku z prodlení je stanovena v § 2 nařízení vlády číslo 351/2013 Sb.: Výše úroku z prodlení odpovídá ročně výši repo sazby stanovené Českou národní bankou pro první den kalendářního pololetí, v němž došlo k prodlení, zvýšené o 8 procentních bodů.
- repo sazba ČNB činila k 1. 1. 2021 (viz též <https://www.cnb.cz/cs/casto-kladene-dotazy/Jak-se-vyvijela-dvoutydeni-repo-sazba-CNB/>) 0,25% ročně. Zákonný úrok z prodlení tedy činí 8,25% ročně z dlužné částky od 5. 1. 2021 do zaplacení
- co se týká nákladů spojených s uplatněním pohledávky, ta činí za každou pohledávku částku 1 200 Kč (§ 3 nařízení vlády číslo 351/2013 Sb.). Na tuto částku je dán nárok bez zřetele na to, zda je uplatňováno právo na úrok z prodlení či nikoliv. Máte na ni nárok ve spojení s § 1963 odst. 1 NOZ podle něhož platí, že „je-li obsahem vzájemného závazku podnikatelů povinnost dodat zboží nebo službu za úplatu, je cena splatná, aniž je zapotřebí výzvy k placení, do třiceti dnů ode dne, kdy byla dlužníku doručena faktura nebo jiná výzva podobné povahy, anebo ode dne obdržení zboží nebo služby, podle toho, který z těchto dnů nastal později. Bylo-li však ujednáno převzetí zboží nebo služby, popřípadě ověření, zda bylo řádně splněno, je cena splatná do třiceti dnů ode dne převzetí, popřípadě ověření.“

Podle věty třetí uvedeného ustanovení se uvedené vztahuje i na závazek podnikatele a veřejnoprávní korporace, popřípadě právnické osoby touto korporací založené, i když nejsou podnikateli.

- máte tedy nárok na 1 200 Kč plus zákonný úrok z prodlení (tyto částky nejsou předmětem zatížení DPH, takže DPH k nim nepřičítáte, ani ji neodvádíte a nevykazujete v daňovém přiznání k DPH)

Co „normální“ není:

- není správný názor, že se jedná o veřejnoprávní závazek (jde o dodání služby jinému subjektu – státu jako právnické osobě)
- pokud bychom sledovali argumentaci usnesení, pak by nenáležel úrok z prodlení u pozdní platby za veřejnou zakázku (například dodávka plynu do kotelny soudu) ani za náklady ještě více spjaté s trestním řízením (napadá mě situace: Soud zajistí v rámci trestního řízení jezdeckého koně, vzhledem k tomu, že jej nemá kde ustájit, dá jej do úschovy hřebčínu, s nímž má stát pro tyto případy smlouvu. Hřebčín vyfakturuje krmivo, očkování atd. a soud uhradí s prodlením. Hřebčín má nárok na úrok z prodlení, i když byl „prodlouženou rukou“ soudu při výkonu pravomoci soudu.)

- stejně tak poukaz na rozhodnutí Nejvyššího soudu není správný. V uvedeném rozhodnutí 30 C do 1757/2014 se jednalo o prodlení s vrácením kauce, již byla nahrazena vazba, v jiném rozhodnutí se jednalo o prodlení s výplatou výsluhového příspěvku. Tam je skutečně úrok z prodlení těžko myslitelný.
- navíc pokud soud v bodě 3 uvádí, že nárok na úrok z prodlení musí stanovit zvláštní předpis, takovýmto předpisem je zde právě shora uvedené ustanovení občanského zákoníku

Co teď? Napadá mě buďto

- nepodávat stížnost a vyfakturovat úroky z prodlení a náklady na uplatnění znovu, tentokrát dle zákona (s poukazem na zákonná ustanovení a s argumentací načrtnutými výše),
- podat stížnost, v ní spočítat úrok a náklady znovu a co do částky převyšující tento součet vzít návrh zpět.

Snad jsem Vám poradil aspoň trochu...

Michal Chuchát

SPRÁVNÉ VYPLNĚNÍ ELEKTRONICKÉHO FORMULÁŘE DAŇOVÉHO PŘIZNÁNÍ (DP), PŘÍLOHA 1, AD 2. B DRUH ČINNOSTI

Dotaz

Dobrý den,

jsem soudní tlumočnice a překladatelka, takže mám za povinnost podat DP elektronicky. Registrovala jsem se na portálu na DIS+, elektronicky jsem vyplnila bezchybně formulář, pak jsem však při vyplňování Přílohy 1 v části 2 B. nebyla schopná správně vyplnit Druh činnosti podle klasifikace ekonomických činností, takže kvůli této chybě nebylo možné celé DP pro rok 2021 elektronicky odeslat.

Nevím si s tím rady, proto Vás laskavě prosím o pomoc. Předpokládám, že jste se Vy i Vaši členové již s tím problémem setkali. Předem Vám děkuji za pochopení a za odpověď.

S pozdravem

V. Š.

Odpověď

Dobrý den, paní kolegyně,

z klasifikace činností můžete použít:

- pro příjmy ze soudních překladů a tlumočení dle zvláštního zákona (přípustný paušální výdaj je 40% činnosti v oblasti spravedlnosti a soudnictví)
- pro příjmy z komerčních překladů a tlumočení na ŽL (přípustný paušální výdaj je 60%) překladatelské a tlumočnické činnosti

Dagmar De Blasio Denčíková

***V první polovině roku 2022
rozšířili naše řady tito noví členové
(podle pořadí přihlášek):***

Mgr. Zorka Králová,
jazyk srbský, chorvatský a makedonský

Mgr. Nora Doušová,
jazyk italský a německý

Mgr. Lucie Aparicio,
jazyk anglický a španělský

Mgr. Jana Krčková,
jazyk ruský

Mgr. Petr Bráník,
jazyk anglický a německý

Ing. Ariunjargal Dashnyam,
jazyk mongolský

Anatolij Burtym,
jazyk německý, ruský a ukrajinský

Ing. Martin Kříž, Ph.D.,
jazyk čínský a ruský

Mgr. Diljana Zaharieva Anastasova,
jazyk bulharský

Mgr. Petra Dokládálová,
jazyk španělský a portugalský

Mgr. Hana Topercerová, MA,
jazyk anglický a německý

Ing. Milan Růžička,
jazyk německý

Mgr. Marcela Demková,
jazyk španělský

Mgr. Daniel Šebesta, MBA,
jazyk německý

Mgr. Kateřina Niesigová,
jazyk francouzský

JUDr. Marcela Kunešová,
jazyk německý

Mgr. Eva Bulínová,
jazyk anglický

Mgr. Petra Czinnerová,
jazyk německý

Ing. Miloslava Duřtová,
jazyk španělský

JUDr. Vladimír Vedra,
jazyk anglický

*... kteří v první polovině roku 2022
oslavili významná výročí:*

Mgr. Šárka Bezděková

Mgr. Yuji Nakaya

Ing. Ariunjargal Dashnyam

Ing. Radka Pavlíčková

Ing. Kateřina Fraňková

Mgr. Magdalena Pechová

Manuela Eugenia Gheorghe, D.Phil. (Oxon)

Mgr. Petra Seifertová

PhDr. Jan Hájek

Ing. Hana Smolíková

Mgr. Romy Housková

Mgr. Silvie Suchomelová

Ing. Ute Kabelíková

PhDr. Marie Svačinová

Mgr. Petra Kameníková

Svatoslav Ščyhol

Mgr. Lada Klímová

PhDr. Ilona Šprcová

Mgr. Kateřina Krause

Mgr. Catherina Van den Brinková Štifterová

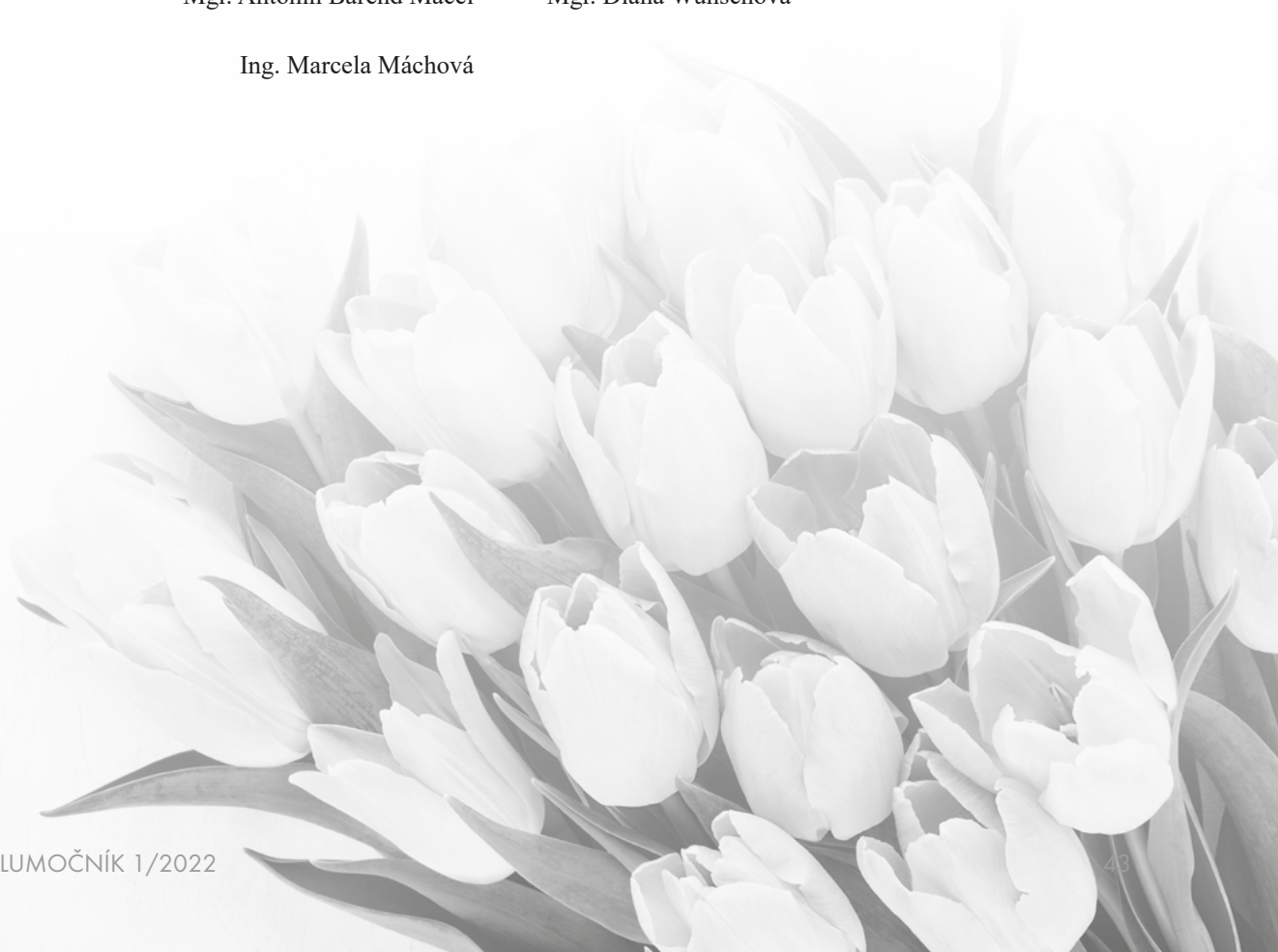
Mgr. Josef Kučera

PhDr. Jindřich Vojta

Mgr. Antonín Barend Máčel

Mgr. Diana Wunschová

Ing. Marcela Máchová

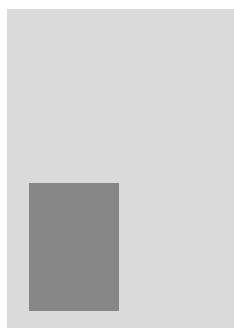

INZEROVAT PRO VYBRANÉ CÍLOVÉ SKUPINY SE VYPLATÍ

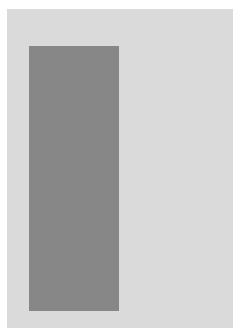
Bulletin Soudní tlumočnick je poskytován zdarma všem členům Komory soudních tlumočnicků a soudních překladatelů ČR, knihovnám České republiky, soudům, státním zastupitelstvím, Ministerstvu spravedlnosti ČR, Ministerstvu vnitra ČR, Policejnímu ředitelství, Celní správě, Notářské komoře ČR, Jednotě tlumočnicků a překladatelů, České komoře tlumočnicků znakového jazyka, a dále všem tuzemským i zahraničním zájemcům.

ROZMĚRY INZERCE

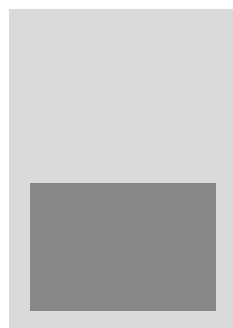
Vnitřní strany černobílé v tištěné verzi

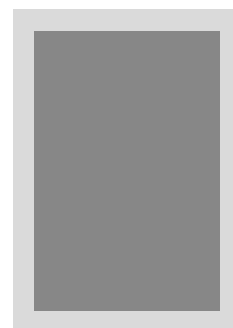
¼ strany Č/B
(zrcadlo)
82,5 × 117 mm

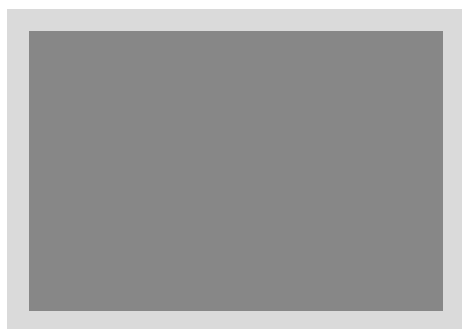
½ strany svisle Č/B
(zrcadlo)
82,5 × 243 mm

½ strany Č/B
(zrcadlo)
170 × 117 mm

1 strana Č/B (zrcadlo)
170 × 243 mm s hlavičkou
170 × 257 mm bez hlavičky

vnitřní dvoustrana Č/B
380 × 257 mm (zrcadlo)
420 × 297 mm (spad)

1 strana Č/B (spad)
210 × 297 + spad 4 mm

Obálka CMYK (spad)
2., 3. a 4. strana
210 × 297 + spad 4 mm

CENY INZERCE

Vnitřní strany Č/B

¼ strany	2 000 Kč
½ strany	3 500 Kč
celá strana	6 000 Kč

Obálka CMYK

2. strana	12 000 Kč
3. strana	12 000 Kč
4. strana	25 000 Kč

TECHNICKÉ PARAMETRY

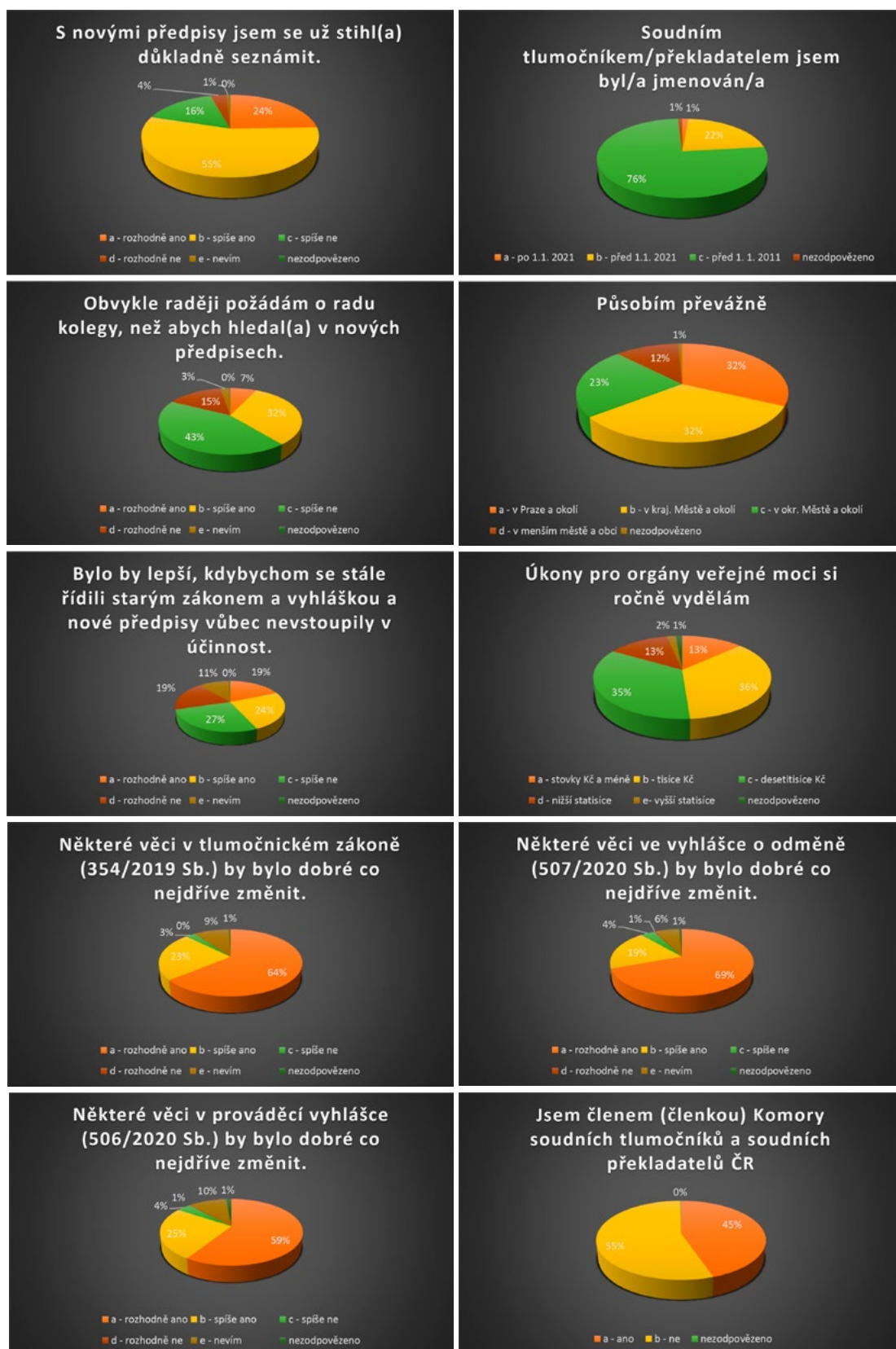
Minimální tiskové rozlišení: 300 dpi

Podklady pro tisk: tisková uzavřená data ve formátu PDF

**Zájemci o inzerci mohou psát na kstcr@kstcr.cz
nebo KST ČR, Senovážné nám. 23, 110 00 Praha 1**

ANKETA S ODPOVĚĐMI – 10 KLIKŮ K LEPŠÍM ČASŮM

V souvislosti s novou tlumočnickou legislativou a nutností prosazovat nápravu jejich nedostatků hledalo představenstvo Komory způsob, jak lépe poznat názory soudních tlumočnicků a překladatelů, a to i nečlenů Komory, aby požadavky prosazované Komorou co nejvíce odpovídaly tomu, co si tlumočníci a překladatelé skutečně přejí. Byla zvolena forma častěji prováděných krátkých anket s odpověďmi „na 10 kliknutí myši“ (vyjádření souhlasu či nesouhlasu s výrokem), a to vždy na jedno téma. Podrobnější komentář k výsledkům ankety je uveden v článku na str. 8.

Vydává Komora soudních tlumočnicků a soudních překladatelů
České republiky, z. s.

člen Evropské asociace právních tlumočnicků a překladatelů EULITA
Senovážné nám. 23, 110 00 Praha 1

Grafická úprava: Jakub Novotný cr8

Tisk: VS Tisk Praha – Vazební věznice Pankrác

Tištěno v červenci 2022

www.kstcr.cz • kstcr@kstcr.cz